

W Bielsku-Białej

6/2026

m a g a z y n s a m o r z ą d o w y

W NUMERZE:

PARTYTURY
WAYNE'A
SHORTERA

– str. 3

NOWY PLAN
OGÓLNY MIASTA

– str. 4-6

PRZESTRZEŃ
DLA MŁODYCH

– str. 8

GALA ZŁOTYCH
MASEK
WKRÓTCE W BB

– str. 9

ZAGUBIONY
CHŁOPIEC
W BANIALUCE

– str. 16

Wizualizacje powstającego budynku, obok – spotkanie przy podpisywaniu umowy

TBS BUDUJE DLA BIELSZCZAN

W Bielsku-Białej powstaną kolejne nowe mieszkania. Inwestycję przy ul. Stefana Starzyńskiego 17 rozpoczyna Bielsko-Białskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.

Bielsko-Białskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. 5 marca podpisało umowę z Bielskim Przedsiębiorstwem Budownictwa Przemysłowego S.A. na budowę budynku wielorodzinnego przy ul. S. Starzyńskiego 17 w Bielsku-Białej. W obecności prezydenta Bielska-Białej Ja-

rosława Klimaszewskiego umowę sygnowali prezes zarządu BBTBS Ewa Kamińska oraz prezes zarządu BBPP Ewelina Barcik wraz z prokurentem Januszem Latosem.

– Polityka mieszkaniowa i zapewnienie mieszkańcom godnych warunków do mieszkania to jedno z zadań własnych miasta. Niedawno oddaliśmy ponad dwieście mieszkań komunalnych. Dzisiaj startujemy z budową kolejnych sześćdziesięciu mieszkań, tym razem realizowaną przez Towarzystwo Budownictwa Społecznego. I nie powiedzieliśmy jeszcze ostatniego słowa – zapewnił prezydent Jarosław Klimaszewski. –

Myszę, że w najbliższych latach liczba osób oczekująca na mieszkanie w naszym mieście wyraźnie się zmniejszy. Nowe lokum będzie dostępne oczywiście dla tych, którzy się kwalifikują i których nie stać na to, aby na całkowicie wolnym rynku te mieszkanie sobie zapewnić. Wprawdzie tu akurat trzeba poczekać 26 miesięcy, ale na pewno warto. No i kolejna ważna rzecz – realizować to będzie firma z Bielska-Białej. Zawsze cieszy mnie, gdy firma z naszego miasta wygrywa przetarg. Firma ma duże zlecenie, jej pracownicy pracują, a miasto podatki – dodał prezydent. *ciąg dalszy na str. 3*

KIERUNEK: SZTUKA – KWIATOWY ETNOBUS

ETNObus wyruszył 6 marca o godz. 10.25 z przystanku Osiedle Polskich Skrzydeł i zgodnie z trasą linii nr 4 dojechał na przystanek Langiewicza Basen. Jeżdżąca galeria – jako część floty MZK – prezentuje słynny artystyczny projekt Beaty Bojdy i zaproszonych przez nią artystek pt. *ETNO* i inauguruje projekt *Kierunek: Sztuka*.

Zamiast tradycyjnego wernisazu organizatorzy wydarzenia – działający w strukturach Bielskiego Centrum Kultury im. Marii Koterbskiej Punkt 11 oraz Miejski Zakład Komunikacyjny w Bielsku-Białej – przygotowali spotkanie z artystką i rozmowy o kobietach i modzie, o sztuce w podróży, o ludowych inspiracjach i symbolach ukrytych w tradycji. *ciąg dalszy na str. 7*

KRONIKA

PORZĄDKI
NA PRZYSTANKACH

W Bielsku-Białej trwa kompleksowe mycie i sprzątanie przystanków autobusowych. Wiosenna aura, która nastąpiła wraz z początkiem marca, pozwoliła Wydziałowi Komunikacji Miejskiej Urzędu Miejskiego w Bielsku-Białej na wcześniejsze niż zazwyczaj rozpoczęcie akcji. Do tej pory wyczyszczono już ok. 100 wiat przystankowych, a cała akcja pozimowego mycia obejmie w sumie 288 wiat, 81 ławek oraz 4 wolnostojące gabloty rozkładowe. Wydział Komunikacji Urzędu Miejskiego informuje, że prace polegają na dokładnym wyczyszczeniu wodą pod ciśnieniem szyb, siedzisk, oparc, gablot rozkładowych i reklamowych oraz zadaszek wiat. Usuwane są także graffiti, nielegalne ogłoszenia i naklejki. Porządki obejmują także obszar peronu przystankowego.

Przez cały rok odbywają także prace interwencyjne w poszczególnych lokalizacjach – np. w sytuacji zgłoszenia przez pasażerów zabrudzenia wiaty czy też konieczności usunięcia graffiti. oprac. Jack

PRACE NA TWISTERZE –
NIE KORZYSTAJ

Do 25 marca potrwać prace leśne na trasie rowerowej Enduro Trails – Twister w Bielsku-Białej. Oznacza to, że trasa jest zamknięta – informuje Wydział Gospodarki Miejskiej Urzędu Miejskiego w Bielsku-Białej. Miejsca prowadzenia prac są odgródzone taśmą i opatrzone tablicą ostrzegawczą z napisem: *Ścinka i zrywka drzew – wstęp wzbroniony*. Obecnie działania prowadzone są w obrębie drugiej części trasy, czyli od połowy do okolic Błoni. W okresie zimowym – czyli nadal – kompleks tras rowerowych Enduro Trails jest nieczynny. Mimo to wiele osób korzysta z tras na własną odpowiedzialność – m.in. do nich jest skierowany ten komunikat. Ale ostrzeżenie dotyczy też wszystkich użytkowników lasu, którzy poruszają się w rejonie trasy rowerowej Twister, czyli od okolic szczytu Koziej Góry do okolic Błoni. Operatora ścieżek rowerowych Enduro Trails na kolejny sezon poznamy niebawem. Po wyłonieniu operatora, ścieżki zostaną ponownie oficjalnie otwarte. ek

GASTROENTEROLOGIA
PO REMONCIE

Zakończyły się kolejne prace modernizacyjne w Oddziale Gastroenterologicznym z Pododdziałem Chorób Wewnętrznych w Beskidzkim Centrum Onkologii – Szpitalu Miejskim im. Jana Pawła II w Bielsku-Białej, w lokalizacji przy ulicy Stanisława Wyspiańskiego 21. Wyremontowane zostały pomieszczenia oddziału – odbyło się ich malowanie, wymiana wykładzin i elementów wykończeniowych oraz modernizacja zaplecza sanitarnego.

Dzięki tym pracom zwiększył się standard infrastruktury oddziału, komfort pobytu pacjentów oraz warunki pracy personelu medycznego.

Łączna wartość inwestycji wyniosła ponad 500.000 zł, a jej realizacja była możliwa dzięki dotacji z Urzędu Miejskiego w Bielsku-Białej.

Systematyczna modernizacja infrastruktury szpitalnej pozwala nam tworzyć coraz lepsze i bezpieczniejsze warunki leczenia dla mieszkańców regionu – czytamy w mediach społecznościowych BCO-SM.

źródło: BCO-SM

TRZY AKCJE KRWIODAWSTWA
NA PL. RATUSZOWYM

Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miejskiego w Bielsku-Białej, wspólnie z Regionalnym Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Katowicach – Terenowym Oddziałem w Bielsku-Białej, rozpoczyna tegoroczne akcje krwiodawstwa przed Ratuszem. W 2026 roku krew w specjalnym ambulansie ustawionym na Placu Ratuszowym będzie można oddać trzy razy – w marcu, czerwcu i we wrześniu.

Zacząto się akcją poświęconą osobie śp. Roberta Wośki – honorowego dawcy krwi, zastępcy naczelniczki Wydziału Polityki Społecznej UM, który zmarł w marcu 2021 roku na covid-19. Chętnych do oddania krwi organizatorzy akcji zaprosili 19 marca w godzinach 8.00-13.30.

Wszelkie informacje dotyczące oddawania krwi (przeciwwskazania, jak się przygotować itp.) znajdują się na stronie www.rckik-katowice.pl, w zakładce krwiodawcy. Dokładne terminy kolejnych akcji będziemy przekazywać na bieżąco. oprac. ek

SUPERDZIELNICOWY
2026

Już po raz czwarty Komenda Główna Policji, Telewizja Puls oraz ekipa serialu kryminalnego *Dzielnica strachu* rozpoczynają internetowy plebiscyt, którego celem jest promowanie bezpieczeństwa i współpracy lokalnych społeczności z dzielnicowymi oraz wyłonienie #SuperDzielnicowego 2026.

W tym roku plebiscyt w ramach kampanii społecznej #DzielnicaBEZstrachu odbywa się w świetle szczególnej rocznicy, jaką jest 100 lat służby dzielnicowych w Polsce.

Inspiracją kampanii jest serial kryminalny *Dzielnica strachu* emitowany na kanale Puls 2. W scenariusze i scenografii serialu wkomponowane są elementy istotne dla pracy Policji, w wybranych wątkach występują prawdziwi policjanci, w tym laureaci poprzednich edycji plebiscytu.

Kampania cieszy się ogromnym i wciąż rosnącym powodzeniem. Przekłada się to m.in. na liczbę głosów oddanych na #SuperDzielnicowego – w ubiegłym roku internauci oddali ich ponad 117 tys., nominując jednocześnie blisko połowę dzielnicowych.

Każdy może zgłosić swojego kandydata lub kandydatkę na SuperDzielnicowego przez formularz zgłoszeniowy dostępnym na stronie <https://dzielnica-bezstrachu.pl>.

Jeśli chcesz walczyć o nagrodę, za pierwszym razem musisz uzasadnić swoje zgłoszenie, a następnie możesz oddawać głosy na swojego kandydata raz dziennie przez cały okres trwania akcji. Jeśli chcesz okazać samo wsparcie swojemu dzielnicowemu, wystarczy oddanie samego głosu poprzez wpisanie jego danych i wstawienie chociażby jednego znaku w polu uzasadnienia. Na autorów najlepszych uzasadnień czekają nagrody: 5 x 1000 zł – informują organizatorzy.

#SuperDzielnicowy 2026 otrzyma wraz z tytułem statuetkę, atrakcyjną nagrodę finansową oraz możliwość poznania kulis filmu, a być może rolę w serialu. W wygranej dzielnicy, na przełomie maja i czerwca zostanie zorganizowana uroczysta gala finałowa oraz spotkanie z aktorami serialu.

Głosowanie na stronie internetowej #DzielnicaBEZstrachu.

oprac. Jack

MIASTO

TBS BUDUJE DLA BIELSZCZAN – dokończenie ze str. 1

Do przetargu na *Budowę budynku wielorodzinnego z garażem podziemnym wraz z infrastrukturą przy ul. Stefana Starzyńskiego 17 w Bielsku-Białej* – ogłoszonego końcem grudnia 2025 r. – stanęło sześć firm, które złożyły oferty w przedziale cenowym od 23 mln zł do prawie 29 mln zł. 19 lutego br. zakończyło się postępowanie przetargowe i wyłoniono głównego wykonawcę – Bielskie Przedsiębiorstwo Budownictwa Przemysłowego S.A.

– Dostaliśmy wspólną z TBS-em nagrodę *Budowa roku 2000*. Myślę, że ta inwestycja doczeka się kolejnej nagrody. My również bardzo się cieszymy, że znowu wracamy do Bielska-Białej z naszymi realizacjami. Lubimy tutaj budować – powiedziała prezes zarządu BPBP S.A. Ewelina Barcik.

Wielorodzinny budynek powstanie przy ulicy Stefana Starzyńskiego 17 – w bardzo atrakcyjnej lokalizacji. Położona w Kamienicy działka ma powierzchnię 0,6239 ha, co pozwala na zachowanie dużej powierzchni terenów zielonych wokół budynku. Teren objęty jest zapisami Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego.

Inwestycja spełnia wymogi architektury zrównoważonej i będzie realizowana w sposób przyjazny środowisku, który zapewni przyszłym mieszkańcom zdrowe, komfortowe warunki życia oraz niższe koszty utrzymania mieszkania.

– Jest to inwestycja bardzo długo wyczekiwana zarówno przez nas, inwestora, jak i przez wszystkich mieszkańców – informowała prezes zarządu BBTBS Sp. z o.o. Ewa Kamińska.

Jak tłumaczyła E. Kamińska, nowy budynek dołączy do dwóch już istniejących i wspólnie stworzą całe osiedle. W budynku powstanie 60 mieszkań o łącznej powierzchni ponad 3 tys. m², będą one przeznaczone przede wszystkim dla osób, które pracują lub mieszkają w Bielsku-Białej.

– Nabór będzie ogłaszany przez miasto, ponieważ chcemy, żeby te mieszkania uzyskały dopłaty do czynszu. Jest to bardzo korzystna

forma, taka sama przyjęta została w budynku przy ul. Stefana Batorego i dobrze się sprawdza – wyjaśniła prezes TBS.

Nowoczesny, pięciokondygnacyjny obiekt powstanie z wykorzystaniem nowoczesnych technologii. Po raz pierwszy w zasobach BBTBS zastosowane zostaną pompa ciepła z fotowoltaiką do podgrzania ciepłej wody użytkowej. W budynku znajdują się trzy mieszkania jednopokojowe, 31 dwupokojowych, 23 trzypokojowe i 3 czteropokojowe. Zainteresowanych informujemy, że wizualizacje mieszkań będzie można obejrzeć na stronie internetowej BBTBS od 30 marca, po ogłoszeniu naboru wniosków na te lokale.

Zgodnie z umową, budowa ma potrwać 24 miesiące. Później nastąpią odbiory i uzyskanie pozwolenia na użytkowanie, co zajmie około dwóch miesięcy. Pierwsi mieszkańcy będą mogli wprowadzić się do nowych mieszkań w połowie 2028 roku.

Budynek wyposażony będzie w dwie windy obsługujące wszystkie kondygnacje (piwnice z komórkami lokatorskimi, parter, I piętro, II piętro, III piętro). W budynku znajdzie się 37 miejsc parkingowych w garażu podziemnym, a 53 miejsca – w tym 7 dla osób z niepełnosprawnościami – przygotowane zostaną na terenie nieruchomości.

Jak informuje Bielsko-Bialskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego, przyszli najemcy powinni wpłacić partycypację w kosztach budowy lokalu mieszkalnego w wysokości 19,77 proc. jego wartości. Przed zasiedleniem mieszkania każdy najemca będzie zobowiązany do wpłaty kaucji zabezpieczającej w wysokości 12-krotności miesięcznego czynszu obowiązującego w dniu zawarcia umowy najmu. Najemcy będą mogli ubiegać się o dopłaty do czynszów zgodnie art. 5 ustawy z 20 lipca 2018 r. o pomocy państwa w ponoszeniu wydatków mieszkaniowych w pierwszych latach najmu mieszkania. Umowy najmu zawierane będą na czas nieokreślony zgodnie z art. 29 a ust 2 a ustawy z 26 października 1995 r. o społecznych formach rozwoju mieszkalnictwa.

Jacek Kachel

Na str. 1 i powyżej wizualizacje Biura Projektowego 4ideA

PARTYTURY WAYNE'A SHORTERA

Prawykonanie dzieł Wayne'a Shortera – skomponowanych 60 lat temu specjalnie dla Milesa Davisa i Lee Morgana – będzie bezprecedensowym wydarzeniem 28. Bielskiej Zadymki Jazzowej. Dlatego cały trwający od 16 do 22 marca festiwal odbywa się pod hasłem *Wayne's Sessions for Miles and Lee*.

– Otóż dzięki Clarkowi Rundellowi – brytyjskiemu dyrygentowi światowej sławy, który był osobistym dyrygentem Wayne'a Shortera i dyrygował wszelkimi jego wykonaniami utworów, w których Shorter sięgał po orkiestrę symfoniczną – dojdzie do niezwykłego wydarzenia podczas tegorocznego festiwalu – prawykonania dzieł Wayne'a Shortera skomponowanych 60 lat temu specjalnie dla Milesa Davisa i Lee Morgana. Stąd też ten tytuł, ponieważ jak odnaleziono zostały rękopisy tych utworów, to na jednej paczuszce było napisane *Sessions for Miles*, a na drugiej *Sessions for Lee*. Osiem utworów – opowiadał podekscytowany Jerzy Batycki, prezes Stowarzyszenia Sztuka Teatr, które organizuje Zadymkę, podczas zadymkowej konferencji prasowej.

Ta światowa premiera projektu, w którym biorą udział Ambrose Akinmusire, Dayna Stephens, Sam Harris, Mike Moreno, Harish Ragahavan, Kendrick Scott oraz Orkiestra Polskiego Radia w Warszawie pod dyktando Clarka Rundella, odbędzie się 21 marca o godz. 19.00 w Cavatina Hall. Później wystąpi szwedzki kontrabasista Lars Danielsson ze swoim nowym projektem Liberetto, prezentując premierowo nową płytę *Echomyr*.

Dzień wcześniej w programie Zadymki zapisano sympozjum *Jazzowy Nowy Jork lat 60. / Wayne Shorter / Miles Davis / Lee Morgan* 20 marca o godz. 11.00 w Galerii Bielskiej BWA z udziałem wybitnych naukowców i dziennikarzy. Wieczorny koncert o godz. 20.00 w Browarii Dziedzice wypełnią Skalpel – duet nu jazzowy didżejów i producentów nagrań Marcina Cichego i Igora Pudły – i Bratři – elektryczny zespół grający na żywo, którego założycielami są bracia bliźniacy Jiří i Ondřej z Pragi.

ciąg dalszy na str. 10

MIASTO

Zdjęcia ze spotkań konsultacyjnych w Bielsku-Białej

KONSULTACJE NOWEGO PLANU OGÓLNEGO MIASTA

Do 27 marca w naszym mieście trwają konsultacje społeczne projektu planu ogólnego Bielska-Białej. Plan ogólny to strategiczny dokument określający ramy rozwoju przestrzennego miasta – jego celem jest uporządkowanie przestrzeni miejskiej, ujednoczenie zasad zabudowy oraz wyznaczenie stref planistycznych. Wszystkie gminy w Polsce mają obowiązek przyjęcia swoich planów ogólnych do 30 czerwca br.

9 marca w wypełnionej po brzegi największej sali Domu Kultury w Lipniku odbyło się spotkanie w ramach konsultacji społecznych projektu planu ogólnego Bielska-Białej.

Plan ogólny to strategiczny dokument określający ramy rozwoju przestrzennego miasta – jego celem jest uporządkowanie przestrzeni miejskiej, ujednoczenie zasad zabudowy oraz wyznaczenie stref planistycznych. Samorządy lokalne mają ustawowy obowiązek przygotowania i uchwalania takiego planu. Uchwalanie planu przez Radę Miejską z mocy prawa poprzedzają konsultacje społeczne. W Bielsku-Białej zorganizowano cztery spotkania konsultacyjne – po jednym w każdej z czterech wyznaczonych części miasta. Konsultacje odbyły się 2 marca w Domu Kultury w Starym Bielsku, 3 marca w Domu Kultury w Hałcnowie, 9 marca w Lipniku, a 10 marca w Domu Kultury w Kamienicy

– Cieszę się, że frekwencja, jak zwykle w Lipniku, dopisuje. Spotykamy się tutaj, bo ustawodawca po 20 latach założył, że to, co do tej pory obowiązywało – studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta – ma zostać zastąpione przez plan ogólny. Jak każda gmina, jesteśmy zobowiązani uchwalić taki plan – powiedział, rozpoczynając spotkanie 9 marca w DK w Lipniku, zastępca prezydenta Bielska-Białej Przemysław Kamiński. – Za chwilę dyrektor i pracownicy Biura Rozwoju Miasta przedstawią sposób po-

wstawania tego dokumentu, bo ustawodawca zapisał w rozporządzeniu wzory matematyczne, na podstawie których oblicza się określone wartości determinujące to, co możemy albo czego nie możemy zrobić, przygotowując plan. Później otworzymy dyskusję i postaramy się zadość uczynić państwa pytaniom. W kwestii konkretnych nieruchomości i szczegółowych pytań zapraszamy do Biura Rozwoju Miasta (które mieści się w budynku Urzędu Miejskiego przy pl. Ratuszowym 6 – przyp. red.). Konsultacje planu ogólnego trwają do 27 marca – dodał wiceprezydent, przekazując mikrofon Magdalenie Marek z BRM.

– Chcemy jak najpełniej państwu przedstawić, czym jest plan ogólny i jak się go sporządza, bo to nie jest proste działanie. Plan został opublikowany na stronie internetowej – zarówno Urzędu Miejskiego: <https://bip.bielsko-biala.pl/m,586,plan-ogolny-miasta-bielsko-biala.html>, jak i Biura Rozwoju Miasta: <https://brm.bielsko-biala.pl/>. Na tym etapie trwają konsultacje społeczne, a my przeszliśmy całą procedurę, która rozpoczęła się uchwałą Rady Miejskiej przed przystąpieniem do sporządzenia planu, zebraniem wniosków, sporządzeniem samego planu, który został uzgodniony i zaopiniowany przez kilkadziesiąt instytucji opiniujących. I teraz możemy go państwu w tej formie przedstawić. Do końca trwania konsultacji społecznych, czyli do 27 marca br., możecie państwo złożyć uwagi do tego projektu – informowała dyrektor Biura Rozwoju Miasta Magdalena Marek. – Plan – w prze-

ciwieństwie do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego – będzie stanowił akt prawa miejscowego. Zgodność z nim będą musiały zachowywać zarówno później powstające plany miejscowe zagospodarowania przestrzennego, jak i wydawane na tej podstawie decyzje o warunkach zabudowy. Określa on sposób zagospodarowania terenów i kształtowania przestrzeni. Zgodnie z ustawą, jest tworzony w formie pliku elektronicznego, a uzasadnienie nie stanowi jego części. Co ważne, wszystkie obowiązujące dotychczas w mieście plany miejscowe – a pokrycie planami to obecnie ok. 41 proc. terenu miasta – zachowają moc. Później na podstawie planu ogólnego będą mogły być ewentualnie zmieniane – dodała dyrektor BRM.

Magdalena Marek jeszcze raz podkreśliła, że plan ogólny Bielska-Białej nie kasuje obowiązujących planów miejscowych zagospodarowania przestrzennego. W kwestii wydanych już decyzji o warunkach zabudowy informowała, że te, które zostały wydane na podstawie wniosków złożonych przed połową października minionego roku, będą bezterminowe i na ich podstawie zarówno teraz, jak i w późniejszym okresie inwestorzy będą mogli uzyskać pozwolenie na budowę. Inaczej nieco będzie to wyglądało w odniesieniu do wniosków o warunki zabudowy złożonych później (po połowie października 2025 r.) – do wejścia w życie planu ogólnego, a także po jego wejściu. Inwestorzy, którzy otrzymają w tym czasie warunki zabu-

dowy, będą mieli do 5 lat czasu na realizację inwestycji.

Plan ogólny składa się ze stref. Do każdej z nich są ustalone odpowiednie parametry, także funkcjonalne.

Ustawodawca dopuszcza maksymalnie 13 rodzajów stref, a w planie ogólnym Bielska-Białej wykorzystano ich 11. Ze względu na specyfikę miasta, nie mamy na przykład strefy górnictwa czy strefy produkcji rolniczej. W nowym planie najwięcej obszaru zajmuje strefa SO, czyli strefa zieleni otwartej – 40 proc. Pamiętajmy, że Bielsko-Biala jest wyjątkowym miastem – ponad 25 procent pokrycia stanowią lasy parku krajobrazowego i obszaru Natura 2000, czyli dwóch parków. Kolejną zapisaną w planie strefą pod względem wielkości jest strefa SJ – 30 proc. – wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodziną. Strefa usług stanowi prawie 7 proc., strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną też prawie 7 proc.

W parametrach zabudowy i zagospodarowania terenu oznacza się powierzchnię zabudowy, wysokość tej zabudowy, maksymalny udział powierzchni zabudowy i minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej.

Zawartość planu ogólnego Bielska-Białej przedstawiała Anna Dyrda z Biura Rozwoju Miasta. Mówiła o obszarze uzupełnienia zabudowy, w którym będzie nadal możliwe wydawanie decyzji o warunkach zabudowy, czy o obszarze zabudowy śródmiejskiej, który został wyznaczony dla ścisłego

MIASTO

centrum miasta z najintensywniejszą zabudową kwartałową. Obszar uzupełnienia zabudowy – który zwykle najbardziej interesuje mieszkańców – jest wyznaczony w sposób ściśle określony w rozporządzeniu do ustawy o planach ogólnych.

– Jest to bufor, który właściwie wyznacza się w odległości zaledwie 10 metrów od budynków naniesionych na mapę ewidencyjną. Co więcej, te budynki muszą być zgrupowane co najmniej po 5 i nie oddalane od siebie o więcej niż 100 metrów. Bierze się pod uwagę budynki o funkcji mieszkaniowej, usługowej, przemysłowej, bez garaży czy budynków gospodarczych – informowała Anna Dyrda. – Tak wyznaczony obszar uzupełnienia zabudowy możemy powiększać o określoną wartość wynikającą z wzoru również zawartego w rozporządzeniu – w przypadku Bielska-Białej jest to 430 ha dla całego miasta. Natomiast tego obszaru uzupełnienia zabudowy nie można zmniejszać w dowolny sposób, bo oprócz ścisłego wzoru matematycznego przy jego wyznaczeniu trzeba wziąć pod uwagę również pewne obwarowania, jak np. tereny ochrony przyrody czy ciekii wodne. Jeżeli chodzi o ten obszar uzupełnienia zabudowy, to w przypadku Bielska-Białej nie wyznaczaliśmy go również dla terenów, które są objęte miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Uznaliśmy, że dla nich to bezzasadne, gdyż i tak nie będą tam mogły być wydawane decyzje o warunkach zabudowy – bo po prostu obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego i on stanowi podstawę do uzyskania pozwolenia na budowę.

Ustawa narzuca również obowiązek obliczenia zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową dla całego miasta. To zapotrzebowanie oblicza się

na podstawie prognozy demograficznej, wynikającej z prognoz Głównego Urzędu Statystycznego. Prognozowanie odbywa się w perspektywie 20-letniej. Według prognoz statystycznych, za 20 lat populacja Bielszczyzny spadnie do 142 tysięcy mieszkańców. I właśnie taka wartość liczbowa determinuje obliczanie zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową.

Po tej dużej dawce informacji na temat nowego planu ogólnego Bielska-Białej rozpoczęła się dyskusja, którą zdominowały pytania o konkretne działki i możliwość ich zabudowy przede wszystkim budynkami mieszkalnymi.

Niektórzy z zebranych nie kryli rozczarowania, że zapisy nowego planu nie zmieniły przeznaczenia nieruchomości, na przykład odziedziczone po rodzicach działki rolne nadal znajdują się w strefie zieleni otwartej, więc właściciele nie mogą korzystać z nich w sposób przez nich oczekiwany. Prezydent Kamiński tłumaczył, że wg przepisów prawo zabudowy zawsze było prawem reglamentowanym. Jeden z uczestników spotkania dopytywał, czy na podstawie wydanych przed 15 laty warunków zabudowy obecnie będzie mógł wybudować nieruchomość na swojej działce w Straconce.

– Ustawowo stosowana jest ochrona praw nabytych, czyli tego prawa zabudowy, które państwo już posiada. Właściciele, którzy mają działki przeznaczone pod zabudowę, będą je mieli pod zabudowę, bo inaczej na mieście ciążyłyby roszczenia odszkodowawcze. Swoje prawo zabudowy zachowują wszyscy właściciele, którzy posiadają wydane decyzje o warunkach zabudowy. Proszę się nie obawiać – one nie tracą ważności – podkreślił dobitnie zastępca naczelnika Wydziału Urbanistyki i Architektury Urzędu Miejskiego w Bielsku-Białej Marcin Ulewicz. – Pan

zadał pytanie: co się stanie, jak miasto uchwali w przyszłości plan miejscowy przez rządami tego nowego planu ogólnego. No więc nie uchwali. Mając świadomość, że na tych terenach otwartych, w strefach bez zabudowy, jest wydanych tyle ważnych decyzji o warunkach zabudowy, miasto po prostu nie będzie mogło uchwalić tam planu miejscowego. Może nigdy, może przez długi czas, nie wiemy tego jeszcze. Pragnę zaznaczyć, że czym innym jest posiadane prawo, a czym innym – oczekiwanie korzyści w przyszłości. Nie istnieje takie konstytucyjne prawo, że każdy właściciel gruntu w granicach miasta może swoją działkę zabudować. Zawsze prawo zabudowy podlegało ograniczeniu i reglamentacji.

Spadkobierczyni nieruchomości przy ul. Krakowskiej odkryła, że w planie ogólnym jedna część jej nieruchomości posiada prawo zabudowy, druga nie. Poradziła jej, żeby teraz wystąpiła o warunki zabudowy dla tej nieruchomości, bo jest szansa, że je uzyska.

Była radna Rady Miejskiej Barbara Waluś dopytywała o utrzymanie terenów zielonych po dawnych sadach w centrum Lipnika. Otrzymała odpowiedź, że są to tereny zabudowy mieszkaniowej należące do skarbu państwa.

Na spotkaniu w Lipniku pojawiło się sporo przedstawicieli rodzinnych ogródków działkowych. Ci z Magnolii pytali o przebieg projektowanej nowej drogi – ulicy Nowopiekarskiej. Większość działkowców z Magnolii może spać spokojnie, pod nową drogą zabrane zostaną tylko części na obrzeżach ogródków od strony północnej. O przyszłość ROD Lipnik pytali działkowcy z tego ogrodu. Prezydent Kamiński powiedział, że w Bielsku-Białej jest 29 ROD-ów i tyl-

ko dwa z nich nie leżą na obszarach przeznaczonych na zieleni i rekreację – Wapieniczanek w sąsiedztwie drogi S52 oraz Wolność przy ul. Zofii Kosak-Szczuckiej.

Pytania dotyczyły także otoczenia składowiska odpadów i strefy przemysłowej w Lipniku. Pojawiły się głosy za zmianą przeznaczenia tego terenu z funkcji przemysłowej na zieleni lub funkcję mieszkaniową. Z kolei prezydent mówił o tym, że te koncepcje skonfrontują się zapewne ze zgoda innymi oczekiwaniem osób, które posiadają działki w tym terenie i mają inne pomysły na ich wykorzystanie.

Jeden z mieszkańców zwrócił uwagę, że większość zadawanych pytań dotyczy szczegółowych zagadnień odnoszących się do konkretnych nieruchomości i radził ich autorom udać się do Biura Rozwoju Miasta i tam wyjaśniać wątpliwości. Jak sam powiedział, on reprezentuje tę część Bielszczyzny, którzy nie są właścicielami działek do zabudowy, ale chcą mieszkać w dobrze zagospodarowanym mieście, bez nadmiernej zabudowy. Stwierdził, że cieszy się z powstania planu ogólnego, tylko szkoda, że powstał on tak późno i pewnych rozwiązań nie da się już realizować.

Zarówno Przemysław Kamiński, jaki i przedstawiciele Biura Rozwoju Miasta zachęcali osoby, które nie zgadzają się z zapisanymi planu ogólnego, do zgłaszania sformalizowanych uwag. Wszystkie zostaną wnikliwie rozpatrzone. Jest na to czas do 27 marca. Wszelkich informacji udziela w tej sprawie Biuro Rozwoju Miasta, zapraszając do konsultacji w poniedziałki, wtorki, środy i piątki w godz. 10.00-13.00 oraz w czwartki 14.00-17.00.

Agata Wolna

WARUNKI ZABUDOWY PO NOWEMU

Wydział Urbanistyki i Architektury Urzędu Miejskiego w Bielsku-Białej przygotował dla mieszkańców informację tłumaczącą, jak po uchwaleniu planu ogólnego zmienią się procedury dotyczące wydawania decyzji o warunkach zabudowy.

Co to jest decyzja o warunkach zabudowy i czemu służy?

Decyzja taka w przypadku braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego indywidualnie ustala funkcję zabudowy, jej parametry oraz zasady zagospodarowania terenu dla konkretnej działki w wniosek potencjalnego inwestora.

Jeżeli pragniesz wybudować np. dom, to zanim dostaniesz pozwolenie

na budowę, musisz uzyskać decyzję o warunkach zabudowy w Wydziale Urbanistyki i Architektury Urzędu Miejskiego, jeśli dla twojej działki brak jest planu miejscowego.

Dlaczego w związku z uchwaleniem planu ogólnego zmienią się zasady wydawania decyzji o warunkach zabudowy?

ciąg dalszy na str. 6

MIASTO

WARUNKI ZABUDOWY PO NOWEMU – dokończenie ze str. 5

Zmiany te są elementem krajowej reformy systemu planowania przestrzennego, wprowadzonej ustawą w 2023 r. i mają na celu np. ograniczenie rozlewania się miast na przedmieściach i tworzenie miast bardziej zwartych przy zachowaniu otwartych terenów zieleni. Celem reformy jest również zwiększenie jawności i przewidywalności planowania przestrzennego, czemu służy podporządkowanie ustaleń decyzji o warunkach zabudowy ustaleniom nowego aktu prawa miejscowego, jakim będzie plan ogólny całego miasta. Dotychczas obowiązujące studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta, nie było prawem miejscowym i nie wiązało ustaleń decyzji o warunkach zabudowy, dlatego zarzucało im decyzjom dowolność.

Wejście w życie planu ogólnego Bielska-Białej planowane jest w połowie 2026 r. Dokładna data nie jest jeszcze znana, ponieważ zależy od wielu czynników (np. konsultacji społecznych i oceny wojewody).

Czy po uchwaleniu planu ogólnego Bielska-Białej zmienią się zasady wydawania pozwoleń na budowę?

Nie. Pozwolenia na budowę będą wydawane tak jak obecnie – albo na podstawie obowiązującego planu miejscowego, albo na podstawie decyzji o warunkach zabudowy. Plan ogólny natomiast nie będzie podstawą dla wydania pozwolenia na budowę.

Czy po uchwaleniu planu ogólnego Bielska-Białej mieszkańcy utracą wydane już pozwolenia na budowę lub decyzje o warunkach zabudowy?

Nie. Zarówno wydane pozwolenia na budowę, jak i wydane decyzje o warunkach zabudowy zachowają ważność po wejściu w życie planu ogólnego. Jeśli posiadasz takie decyzje, nie musisz martwić się o ich utratę.

Czy nowo wydane decyzje o warunkach zabudowy będą jak dawniej bezterminowe?

Nie. Decyzje o warunkach zabudowy wydane na wniosek złożony od 16 października 2025 r. oraz te, które stały się prawomocne od 1 stycznia br., mają już ograniczony, pięcioletni termin ważności. W tym okresie możesz decyzję o warunkach zabudowy wykorzystać, uzyskując pozwolenie na budowę. Jeśli nie zdążysz, będziesz musiał uzyskać kolejną decyzję o warunkach zabudowy. **Czy uchwalenie planu ogólnego jest obowiązkowe dla miasta?**

Tak. Uchwalenie planu ogólnego jest konieczne, ponieważ dla spraw

wszczętych od 1 lipca 2026 r. wydanie decyzji o warunkach zabudowy będzie możliwe tylko, jeżeli miasto uchwali plan ogólny. Jeżeli w tym terminie plan ogólny Bielska-Białej nie wejdzie w życie, wydanie decyzji o warunkach zabudowy będzie niemożliwe.

Kiedy zmienią się zasady wydania decyzji o warunkach zabudowy?

Do spraw wszczętych przed wejściem w życie planu ogólnego Bielska-Białej (prawdopodobnie w połowie br.), będziemy stosować stare przepisy w sprawie wydania decyzji o warunkach zabudowy. Do spraw wszczętych z dniem wejścia w życie planu ogólnego lub później zastosujemy nowe zasady. Decyduje zatem data wszczęcia postępowania, czyli złożenia wniosku do Urzędu Miejskiego. Wniosek musi być kompletny albo skutecznie uzupełniony.

Czym będzie się różnić wydanie decyzji o warunkach zabudowy po uchwaleniu planu ogólnego Bielska-Białej od obecnej procedury?

Zmieni się zakres ustaleń decyzji o warunkach zabudowy i sporządzonej analizy przestrzennej. Wymagana będzie następująca zgodność decyzji z planem ogólnym:

- funkcja zabudowy i zagospodarowania terenu musi się mieścić w tzw. profilu funkcjonalnym strefy planistycznej;
- minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej nie może być mniejszy niż udział określony dla strefy planistycznej (wymóg ten będzie złagodzony w zabudowie śródmiejskiej, terenach komunikacji i infrastruktury technicznej, terenach, na których znajduje się zabytek lub tam, gdzie obrys budynku w całości pokrywa się z granicami działki);
- nadszkiełna intensywność zabudowy, wysokość zabudowy i udział powierzchni zabudowy – nie mogą być większe niż maksymalne wskaźniki określone dla strefy planistycznej.

Nadal przed wydaniem decyzji o warunkach zabudowy będzie sporządzana analiza zabudowy sąsiedniej, ponieważ nadal będzie stosowana tzw. zasada dobrego sąsiedztwa. Oprócz zgodności ze wskaźnikami ustalonymi w planie ogólnym, gabaryty, formę architektoniczną (np. geometrię dachu), linię zabudowy oraz intensywność wykorzystania terenu dla nowego budynku dodatkowo trzeba będzie dostosować do zabudowy sąsiedniej. Brak będzie jednak warunku kontynuacji funkcji, bo ta będzie się ustalona w planie ogólnym. Obszar analizowany będzie wyznaczony w odległości równej trzykrotnej szerokości frontu terenu, jednak nie mniejszej niż 50 m

oraz nie większej niż 200 m. Zmieniony przepis ustala – oprócz minimalnej – również maksymalną szerokość obszaru analizy. Z warunku dobrego sąsiedztwa będą zwolnione inwestycje produkcyjne, jako szczególnie wpływające na lokalny rynek pracy – ale na terenach dawniej na to przeznaczonych w planie miejscowym, który stracił ważność.

Wydanie decyzji o warunkach zabudowy będzie możliwe tylko po spełnieniu dodatkowego warunku, aby teren inwestycji był położony na tzw. obszarze uzupełnienia zabudowy, wyznaczonym w planie ogólnym. Obszar uzupełnienia zabudowy to istniejące zgrupowanie nie mniej niż 5 budynków np. mieszkalnych, usługowych lub produkcyjnych, położonych w odległości nie większej niż 100 m od siebie. Od obowiązku spełnienia tego warunku będzie kilka wyjątków:

- inwestycja zmieniająca zagospodarowanie terenu bez budowy obiektu budowlanego,
- odbudowa, rozbudowa lub nadbudowa budynku istniejącego,
- inwestycje produkcyjne.

Powyższych warunków: dobrego sąsiedztwa, położenia w obszarze uzupełnienia zabudowy ani warunku dostępu do drogi publicznej – nie będziemy stosować wyjątkowo przy budowie np.

Czy wszystkie budowy wymagają decyzji o warunkach zabudowy?

Nie wymagają wydania decyzji roboty budowlane polegające na remoncie, montażu lub przebudowie, jeżeli nie powodują zmiany sposobu zagospodarowania terenu i użytkowania obiektu budowlanego oraz nie zmieniają jego formy architektonicznej, a także nie są zaliczone do przedsięwzięć wymagających oceny oddziaływania na środowisko. Ta zasada pozostaje niezmienną.

Jakie budowy nie dostaną decyzji o warunkach zabudowy?

Od dnia uchwalenia planu ogólnego gminy, nie później jednak niż od 1 lipca 2026 r., budowa niezamontowanych na budynku instalacji odnawialnych źródeł energii lokalizowanych na użytkach rolnych wyższej klasy i gruntach leśnych, o mocy większej niż 150 kW, lub wykorzystywanych do biznesowego wytwarzania energii, lub o mocy większej niż 1000 kW – nastąpi wyłącznie na podstawie planu miejscowego i nie można dla nich wydać decyzji o warunkach za-

budowy. Takie ograniczenie już obecnie dotyczy również tzw. wielkopowierzchniowych obiektów handlowych. Celem takich przepisów jest umożliwienie Radzie Miejskiej decydowania o lokalizacji tych szczególnych inwestycji.

Czy obawy mieszkańców przed wejściem w życie planu ogólnego są uzasadnione?

Raczej nie. Przyszłe ograniczenie wydawania decyzji o warunkach zabudowy w zgodności z planem ogólnym zapobiegnie wielu konfliktom społecznym. Np. nie będzie można wydać decyzji dla budowy budynku mieszkalnego wielorodzinnego w strefie z zabudową jednorodziną. Ograniczenie parametrów i gabarytów zabudowy do limitów ustalonych w planie ogólnym również posłuży ochronie ładu przestrzennego. Każdy będzie miał możliwość bezpłatnego wglądu do wiążących ustaleń planu ogólnego poprzez internetowy rejestr urbanistyczny (nowość od lipca 2026 r.) lub poprzez urzędowy geoportal albo, jak dawniej, odpłatnie poprzez urzędowy wypis i wyrys, co spowoduje większą przewidywalność inwestycji.

Ile czasu muszę czekać na wydanie decyzji o warunkach zabudowy?

Dawniej na decyzję trzeba było czekać zwykle ok. 3 miesiące od złożenia kompletnego wniosku. Z powodu obaw przed wejściem w życie planu ogólnego w 2025 r. właściciele złożyli jednak dwukrotnie więcej wniosków o wydanie decyzji o warunkach zabudowy niż zwykle. Przepisy nie pozwalają tych postępowań wstrzymać ani zakończyć bez wydania decyzji. Miasto nie zatrudni też więcej urzędników, dlatego wszyscy wnioskodawcy otrzymają swoje decyzje, ale w późniejszym terminie – ok. 6 miesięcy.

Zgodnie z ustawą, w okresie od 9 grudnia 2025 r. do 31 grudnia 2026 r. nie wymierza się Urzędowi Miejskiemu kara za nieterminowe wydanie decyzji o warunkach zabudowy. Celem tego przepisu jest ułatwienie miastu sporządzania planu ogólnego Bielska-Białej.

Co jeszcze ciekawego zmieni reforma planowania przestrzennego?

Od 1 lipca 2026 r. wchodzi w życie tzw. rejestr urbanistyczny, czyli portal internetowy prowadzony przez ministra, gdzie zostaną udostępnione do bezpłatnego wglądu dla każdego zainteresowanego informacje i dane przestrzenne pochodzące z wniosków o wydanie decyzji o warunkach zabudowy oraz z wydanych decyzji z obszaru całego kraju. Celem tego przepisu jest zwiększenie jawności procedury urzędowej w każdej gminie. oprac. Marcin Ulewicz

MIASTO

KIERUNEK: SZTUKA – KWIATOWY ETNOBUS – dokończenie ze str. 1

– Autobus wygląda bardzo kwiatowo, wiosennie i dla mnie to taki zupełnie inny rodzaj ekspozycji fotografii z projektu ETNO. Zobaczymy, jak zareagują pasażerowie – zachęcała do obejrzenia prezentacji kuratorka projektu Aleksandra Tarnawa.

– Z okazji Dnia Kobiet obdarowujemy panie kwiatami, a w tym roku dajemy im kwiatowy autobus. Myślę, że będzie to ciepło przyjęte, przede wszystkim przez nasze panie, ale i pozostałych mieszkańców. Zwłaszcza, że cały czas pleciemy naszą Polską Stolicę Kultury i to się idealnie wpisuje w ten projekt. Mam nadzieję, że będzie to miłe zaskoczenie dla tych, którzy już niedługo wsiądą do tego autobusu. To są piękne chwile w mojej pracy, świetny początek dnia. Obcowanie z czymś, co jest piękne, nastawia pozytywnie do życia – powiedział prezydent Bielska-Białej Jarosław Klimaszewski. – Teraz w naszym mieście nie jest tak, że trze-

ba szukać kultury, ona przychodzi do nas, nawet w autobusie. Myślę też o najmłodszych, którzy w takiej przestrzeni jeszcze chyba nie spotkali się z sztuką na wysokim poziomie – dodał prezydent, dziękując Punktowi 11 i Miejskiemu Zakładowi Komunikacyjnemu.

Taki kontakt ze sztuką nie wymaga szczególnego skupienia ani wyjścia z codzienności – przeciwnie, spotyka pasażerów w drodze do pracy, szkoły czy domu. W trwającej już pierwszej edycji projektu Kierunek: Sztuka na autobusie i w jego wnętrzu można oglądać zdjęcia kobiet w koronach z bibułkowych kwiatów i stylizowanych strojach, kwiatowe wzory pokrywają ściany i poręcze.

To projekt ETNO autorstwa Beaty Bojdy – projektantki mody, makijażystki, producentki sesji zdjęciowych i filmowych oraz absolwentki wzornictwa w Łodzi. Artystka od lat prowadzi twórczy dialog z polskim folklorem, nie rekonstruując tradycji, lecz reinterpretując ją poprzez współczesną wrażliwość.

Inspiracją dla projektu stały się tradycyjne papierowe kwiaty z bibuły i krepiny, charakterystyczne dla południowej Polski. Dawniej zdobiły kapliczki, domy i święte obrazy. W projekcie ETNO powracają w formie ręcznie tworzonych koron – współczesnych symboli kobiecej siły i podmiotowości. Modelki, które noszą te korony, mają na sobie piękne kostiumy inspirowane ludową tradycją – stworzone przez łączenie archiwalnych tkanin z nowymi formami oraz wykorzystanie koronek, makatek i materiałów odnalezionych na targach staroci.

Projekt współtworzą zaproszone przez Beatę Bojdę artystki – fotografki: Natalia Bylok-Domalewska, Anna Góra-Siudmak i Joe Zawada oraz ilustratorka Karolina Kosela.

ETNObus wyruszył w miasto – przypominając, że sztuka może być częścią codzienności. Pierwszego dnia kursował na linii nr 4, w kolejnych dniach obsługuje inne linie, żeby jak najwięcej Bielszczan poznało ten projekt. oprac. WP

NOWE AUTOBUSY ELEKTRYCZNE JUŻ SĄ

Do Bielska-Białej na przełomie lutego i marca dotarły pierwsze autobusy elektryczne marki Irizar. Łącznie takich nowych pojazdów będzie 12.

Miejski Zakład Komunikacyjny w Bielsku-Białej poinformował o rozpoczęciu dostaw 12-metrowych autobusów hiszpańskiej marki Irizar, która debiutuje u zeroemisyjnego przewoźnika. Pojazdy są zeroemisyjne, z możliwością ładowania pantografowego lub przez złącze plug-in. Posiadają m.in. klimatyzację, monitoring, dodatkowe boczne wyświetlacze wewnętrzne z trasą przejazdu i ładowarki USB dla pasażerów.

W najbliższych tygodniach każdy z dostarczonych autobusów będzie przechodził szczegółowe odbiory i testy oraz doposażenie we wszelkie niezbędne urządzenia do obsługi linii regularnych. Rozpoczęcie kursowania nowych autobusów planowane jest na drugi

kwartał 2026 roku, po zakończeniu odbiorów i przygotowań oraz oddaniu stacji ładowania.

– Cieszymy się, że zgodnie z umową docierają do nas pierwsze autobusy marki Irizar. Wraz z producentem jesteśmy przekonani, że nowy tabor poprawi komfort codziennych podróży komunikacją miejską. Przejazdy będą ciche, płynne i ekologiczne, a o wygodę i bezpieczeństwo zadbają liczne systemy. Zgodnie z naszymi planami chcemy rozpocząć eksploatację nowych autobusów elektrycznych przed połową 2026 roku. Do tego czasu prosimy o odrobinę cierpliwości – mówi prezes Zarządu Miejskiego Zakładu Komunikacyjnego w Bielsku-Białej Sp. z o.o. Hubert Maślanka.

Zakup autobusów elektrycznych jest możliwy dzięki dofinansowaniu z Krajowego Planu Odbudowy. MZK ma bardzo szeroki plan inwestycyjny na ten rok.

Elektryczne pojazdy 12-metrowe to jednak tylko część transformacji, jaką przechodzi MZK w Bielsku-Białej. W lutym rozpoczęła się budowa stacji ładowania na terenie zajezdni, a na kwiecień planowana jest dostawa elektrycznych autobusów przegubowych. Z kolei w miesiącach letnich do MZK dostarczone zostaną zeroemisyjne autobusy

wodorowe, zakupione dzięki dofinansowaniu z Funduszy Europejskich dla Śląskiego. Łącznie do końca 2026 roku na ulice Bielska-Białej wyjedzie 38 nowych autobusów (osiem z nich rozpoczęło już kursowanie na przełomie 2025 i 2026 roku). Wszystkie te działania MZK promuje hasłem *Misja bez Emisji*.

oprac. Jack

PRZESTRZEŃ DLA MŁODYCH

To miejsce działa od kilku tygodni i już cieszy się powodzeniem wśród tych, dla których powstało. Codziennie odwiedza je nawet sześćdziesięcioro młodych ludzi. Mowa o Centrum Młodzieżowym MyBB w Galerii Sfera. 5 marca odbyło się symboliczne otwarcie nowej, kreatywnej przestrzeni dla młodych.

W Galerii Sfera powstało Centrum Młodzieżowe MyBB – zupełnie nowa przestrzeń dedykowana młodym mieszkańcom Bielska-Białej. To miejsce spotkań, rozmów i wspólnych działań, w którym młodzież może spędzać czas po szkole, rozwijać swoje pasje i budować relacje z rówieśnikami. Projekt został zrealizowany wspólnie przez miasto Bielsko-Biała oraz Galerię Sfera, a jego operatorem, wybranym w konkursie, jest Towarzystwo Przyjaciół Bielska-Białej i Podbeskidzia.

Centrum Młodzieżowe działa od poniedziałku do piątku w godzinach 14.00–20.00 na drugim piętrze Galerii II i jest w pełni bezpłatne. Młodzi ludzie mogą tu odpocząć, odrobić lekcje, wziąć udział w warsztatach, zrelaksować się, grając w planszówki i inne gry czy poczytać książki. Miejsce zostało zaprojektowane tak, aby młodzież mogła czuć się tutaj swobodnie, a jednocześnie bezpiecznie, spędzając czas pod opieką animatorów i w przyjaznym środowisku – są wygodne pufy, kanapy i fotele, duży telewizor, książki, różnorodne gry, ekspres do kawy i wiele innych rzeczy.

Odpowiedź na realne potrzeby młodego pokolenia

Powstanie centrum to efekt wspólnej inicjatywy miasta i Galerii Sfera, wynikającej z troski o młode pokolenie oraz chęci zapewnienia młodym przestrzeni do integracji.

– To jest naprawdę wspaniałe widzieć w tym miejscu, jakie fajne, mądre i wrażliwe pokolenie nam rośnie. Kiedy przychodzę tutaj, słyszę: *Pani Kasiu, pociągamy się geografii?* Albo grupa 17-latków, wyższych ode mnie, mówi: *Pani Kasiu, będzie kakalko i fotel bujany?* – wtedy ja wiem, że jestem w miejscu, w którym powinnam być. Chciałabym, żeby to była bezpieczna, pełna zaufania, bez moralizowania, luźna przestrzeń. Udało mi się już prowadzić w tym mieście kilka ośrodków, zawsze panowała w nich taka sama zasada: *czuj się jak u siebie w domu, czyli swobodnie i bezpiecznie, oraz umyj po sobie kubki* – zastrzegąca z uśmiechem koordynatorka ośrodka MyBB, kierująca Centrum Młodzieżowym Katarzyna Lach.

Lokalizacja Centrum Młodzieżowego nie jest przypadkowa. Galeria Sfera to miejsce na mapie miasta, w którym młodzież bardzo lubi przebywać.

– Dla niektórych młodych to wręcz stały punkt dnia – mówi Dagmara Gąsiorrek z Galerii Sfera. – Stąd otwarcie Centrum Młodzieżowego właśnie tutaj było naturalne. Jednak zanim zdecydowaliśmy się na to, zapytaliśmy młodzież, czy ma taką potrzebę – zdradziła.

Badanie wśród młodych przeprowadzone na terenie Galerii Sfera pokazało nie tylko konkretne oczekiwania, ale przede wszystkim to, jak silnie młodzi są związani z tym miejscem. Dla wielu z nich galeria to właśnie stały punkt dnia – niemal co trzeci badany odwiedza ją codziennie, a ponad 40 procent przynajmniej raz w tygodniu.

Młodzi odwiedzają galerię przede wszystkim po to, by być razem. Aż ponad 74 procent młodych osób wskazało, że Galeria Sfera to dla nich miejsce spotkań ze znajomymi, naturalna przestrzeń integracji. W odpowiedziach otwartych młodzi pisali, że to miejsce w centrum miasta, gdzie można spędzić czas, doceniali fajną atmosferę i podkreślali, że mogą tu przyjść, gdy się nudzą.

Jednocześnie młodzież jasno sygnalizowała, że potrzebuje spokojnej, ogólnodostępnej strefy, w której można usiąść, porozmawiać czy naładować telefon – bez presji i poczucia, że się komuś przeszkadza. 70 procent badanych odpowiedziało tak na pytanie, czy potrzebna jest strefa dla młodzieży na terenie Galerii Sfera. Informacje i wnioski do badania stały się punktem wyjścia do konkretnych decyzji. W galerii wyodrębniono strefę dla młodzieży, w której można usiąść, porozmawiać i spędzić czas w komfortowych warunkach. Od niedawna tę odpowiedź uzupełnia Centrum Młodzieżowe MyBB – miejsce z programem działań i wsparciem animatorów, tworzone z myślą o młodym pokoleniu.

– Centra handlowe przyciągają młodzież i nie nam oceniać, czy to dobre, czy złe; to jest po prostu znak czasów – mówi prezydent Bielska-Białej Jarosław Klimaszewski. – Młodzi szukają tu miejsca na rozmowę, ale wiemy

też, że w okolicach Galerii Sfera gromadzą się nie tylko w celach pozytywnych. Miejsce, które dziś otwieramy, jest antidotum na takie sytuacje. A że nie jest łatwo ściągnąć młodzież w jakieś miejsce, to my przyszliśmy tam, gdzie przychodzi młodzież – zdradził prezydent.

Według wójarza, Centrum Młodzieżowe to nie tylko miejsce spotkań.

– Tu splota się dobrostan młodzieży, profilaktyka psychologiczna i udzielanie pomocy tym, którzy są w kryzysach. Każdy młody człowiek, który przyjdzie

do galerii na zakupy albo spotkać się z kimś, może tu wejść, poczuć się swobodnie, bezpiecznie, bez moralizowania i oceniania, a jeżeli przy okazji podzieli się swoim problemem, dostanie wsparcie – zapewnia prezydent.

Centrum Młodzieżowe powstało w ramach projektu *Razem w Bielsku-Białej* finansowanego przez miasto.

Emilia Klejmont

Korzystano z materiałów prasowych Galerii Sfera.

MIASTO

Scena ze spektaklu *Kwiat paproci*, fot. Bartek Hałat

Iwona księżniczka Burgunda, na zdjęciu Anita Jancia, fot. Natalia Kabanow

GALA ZŁOTYCH MASEK WKRÓTCE W BIELSKU-BIAŁEJ

Nominacje w pięciu kategoriach dla teatrów z Bielska-Białej w 58. edycji Złotych Masek w województwie śląskim. Tym razem grono naszych nominowanych jest wyłącznie damskie i wyjątkowo liczne.

O nominacjach – po obejrzeniu premierowych przedstawień zrealizowanych przez teatry województwa śląskiego w 2025 roku – zdecydowała powołana przez zarząd województwa komisja, którą tworzą: Halina Bieda, Joanna Bojczuk, Aneta Chwalba (przewodnicząca), Przemysław Gulda, Ewelina Kosalka-Passia, Magdalena Nowacka-Goik, Ewa Niewiadomska i Magdalena Mikrut-Majeranek.

– Czując ciężar odpowiedzialności, podejmowaliśmy nasze decyzje z wielką rozwagą i wbrew stereotypom. Zaowocowało to werdyktem, który może zaskakiwać, ale też zachęcać do dyskusji o teatrze w naszym regionie – uważa przewodnicząca jury Aneta Chwalba.

Bielskie sceny – zarówno Teatr Polski, jak i Teatr lalek Baniałuka – na etapie nominacji mogą czuć się tym zaskakującym werdyktem usatysfakcjonowane.

Kwiat paproci w reżyserii Roksany Miner Baniałuki ma szansę na tytuł Spektaklu roku dla młodych widzów. Złota Maską może przyspaść także Agacie Stanuli – nominowanej w kategorii Scenografia właśnie za *Kwiat paproci* oraz *Iwonę, księżniczkę Burgunda* w reżyserii Leny Frankiewicz w Teatrze Polskim w Bielsku-Białej.

Jeśli chodzi o Teatr Polski, to jego aktorki zdominowały w tym roku kategorię Aktorstwo za rolę kobiecą w spektaklach dramatycznych. Anita Jancia otrzymała nominację za wybitną rolę Iwony w spektaklu *Iwona, księżniczka Burgunda*. Druga nominacja przypadła damskiej ekipie spektaklu *Służące do wszystkiego* w reżyserii Agaty Puszcz – tworzą ją Ewa Dobrucka, Jadwiga Grygierczyk, Anna Guzik-Tylka, Barbara Guzińska, Marta Gzowska-Sawicka, Anita Jancia, Jagoda Krzywicka, Oriana Soika, Maria Suprun i Wiktoria Węgrzyn-Lichosyt.

Są jeszcze dwie nominacje: w kategorii Aktorstwo za rolę wokalnno-aktorską – również zbiorowa – dla Ewy Dobruckiej, Flaunnette Mafy, Marty Gzowskiej-Sawickiej i Wiktorii Węgrzyn-Lichosyt, brawurowo wcielających się w Tinę Turner w spektaklu *Tina* w reżyserii Aliny Moś – oraz w kategorii Reżyseria dla Leny Frankiewicz za reżyserię spektaklu *Iwona, księżniczka Burgunda*.

To dla nas wyjątkowo ważne wyróżnienie. Nie tylko dlatego, że wszystkie trzy premiery 2025 roku zostały nominowane w różnych kategoriach. To premiery szczególne. Każda z nich była mocnym głosem kobiet

w jakiejś istotnej sprawie. 13 kobiet – twórcynie i aktorki, zostały dostrzeżone i wyróżnione: Lena Frankiewicz – Iwona, księżniczka Burgunda – nominowana za reżyserię, Agata Stanula – autorka scenografii do tego samego spektaklu oraz aktorki: Anita Jancia (główna rola kobieca za tytułową Iwonę...) i zbiorowe nominacje dla wspianiałych odtwórczyń ról w spektaklach Tina (...) oraz Służące do wszystkiego (...). Jestem dumny – pisze dyrektor Teatru Polskiego w Bielsku-Białej Witold Mazurkiewicz.

Które nominacje staną się Złotymi Maskami, dowiemy się podczas złotomaskowej gali 30 marca. Jej gospodarzem będzie Teatr Polski w Bielsku-Białej, laureat ubiegłorocznej, najważniejszej Złotej Maski w kategorii spektakl roku dla *Diabłów* w reżyserii Mai Kleczewskiej.

Kandydatami do maski w tej kategorii w tym roku są spektakle: *Chłopcacy* w reżyserii Krzysztofa Zyguckiego w Teatrze Śląskim im. St. Wyspiańskiego w Katowicach; *Jeśli przecięto cię na pół* w reżyserii Kaliny Jagody Dębskiej w Teatrze im. Adama Mickiewicza w Częstochowie oraz *Drakula* w reżyserii Jakuba Roszkowskiego w Teatrze Miejskim w Gliwicach. mt

Służące do wszystkiego, fot. Joanna Galuszka

Tina, fot. Natalia Klejmont

MIASTO

PARTYTURY WAYNE'A SHORTERA

– dokończenie ze str. 3

Natomiast 22 marca o godz. 11.00 w restauracji Dębowiec 520 zaplanowano *Jazzowe śniadanie* z OfBit Sextet. Również w górach – w Schronisku na Szyndzielni o godz. 20.30 – tradycyjny koncert B.Z.J. Publiczność powitają Kapela Góralska Styry i Przyjaciele, a później grać będzie Veeble – ikona włoskiej i europejskiej sceny undergroundowej.

Podczas konferencji prasowej 28. Bielskiej Zadymki Jazzowej zorganizowanej 16 lutego w Galerii Sfera – goszczącej organizatora Zadymki Stowarzyszenie Sztuka Teatr – zadymkowy hymn grał znakomity gitarzysta basowy Robert Szewczuga. Kiedy 28 lat temu Zadymka startowała, jako młody chłopak bardzo chciał zagrać na festiwalowym jam session z muzykami jazzowymi. Teraz jest rozchwytywanym basistą.

– Są ze mną dyrektor bielskiej szkoły muzycznej Barbara Cybulska-Konsek, czyli przedstawicielka 80-letniej tradycji bielskiego szkolnictwa muzycznego, oraz zastępca prezesa Stowarzyszenia Sztuka Teatr Jerzy Batycki. – Bo Bielska Zadymka Jazzowa nie wzięła się z jakiegoś abstrakcyjnego pomysłu. Ona się wzięła z potrzeby środowiska, które w tym mieście funkcjonowało już od dawna. Kiedy zakładaliśmy Stowarzyszenie Sztuka Teatr, zwróciłem się do muzyków lokalnych i okazało się, że każdy z nich był absolwentem bielskiego Muzyka i większość Wydziału Jazzu i Muzyki Rozrywkowej Akademii Muzycznej w Katowicach. Te elementy regionalne stworzyły podglebie pod nasz festiwal. Zadymka to najpierw Piwnica Zamkowa, chęć wspólnego bycia, a później rozwijania się. Stąd też pomysł na festiwal, który tak pięknie nam się rozrasta – dodał z dumą, że w najnowszej ankiecie Jazz Top czytelników *Jazz Forum* Bielska Zadymka Jazzowa ponownie znalazła się na pierwszym miejscu wśród polskich festiwali jazzowych.

O wielkim zainteresowaniu prawykonaniem dzieł Wayne'a Shortera, zwłaszcza w kontekście pierwszej Polskiej Stolicy Kultury, którą jest Bielsko-Biała, mówił zastępca prezesa miasta Adam Ruśniak.

– Przyczyniliście się do otrzymania tego tytułu, angażując się najpierw w starania o tytuł Europejskiej Stolicy Kultury 2029, a później PSK. Gdyby również nie wasza praca, to pewnie dzisiaj tej dumy by nie było – docenił wkład B. Cybulskiej-Konsek i J. Batyckiego w starania o ESK i PSK Adam Ruśniak. – Na pierwszym spotkaniu ministra kultury mówiła, że wyobraża sobie, że Bielsko-Biała, pokazując siebie, pokaże góry, góry. A my tłumaczyliśmy, że Bielsko-Biała to jazz. Oczywiście nasze miasto słynie też z innych wydarzeń muzycznych, z eventów związanych z teatrem, fotografią, malarstwem, z plakatem czy tańcem – dodał.

Zadymka jest obecna w tym roku w całym mieście. Biuro Festiwalowe zagościło na I piętrze Galerii Sfera II. Koncerty odbywają się w Sferze, w Teatrze Polskim, w Bielskim Centrum Kultury, w dawnej restauracji Patria oraz w sali koncertowej bielskiej szkoły muzycznej – i koncert Zadymki właśnie tam to pierwszy akcent jubileuszu Muzyka.

– W szkole muzycznej dotychczas odbywały się różne koncerty zadymkowe, przez kilkanaście lat konkursy B.Z.J., spotkania z wybitnymi artystami, warsztaty

Robert Szewczuga, Adam Ruśniak, Barbara Cybulska-Konsek i Jerzy Batycki

dla naszych uczniów, ale także dla studentów akademii muzycznych. Cieszę się, że po raz kolejny Zadymka będzie w szkole muzycznej i na początek będzie to koncert kameralny – powiedziała dyrektorka Zespołu Państwowych Szkół Muzycznych im. Stanisława Moniuszki w Bielsku Białej Barbara Cybulska-Konsek.

Dyrektorka Muzyka postanowiła podzielić się refleksją, co jazz i Zadymka daje uczniom szkoły i odwrotnie.

– Rozpoczęliśmy nasze spotkanie od hymnu wykonanego przez naszego ucznia Roberta Szewczugę. Pomyślałam sobie, słuchając tego hymnu, że warto było dać szansę naszym uczniom, żeby pokazywali, co im w duszy gra. Tym czymś oczywiście był jazz – a w szkole muzycznej wówczas uczyło się tylko tak zwanej klasyki. Roberta zawsze pociągał jazz, ale jest on przykładem na to, jak wiele szkoła muzyczna daje możliwości. Jesteś jednym z wielu absolwentów, który swoje dzieci również powierzył nam. I zdaje się, że twój najmłodszy syn już na perkusji mocno pokazuje, co potrafi – mówiła dyrektorka Muzyka. – Pamiętam koncerty w Piwnicy Zamkowej, ale też czasy, kiedy w Bielsku-Białej nie było koncertów jazzowych. Myśmymy w latach 80. – jako młodzi nauczyciele – z grupą naszych uczniów wyjeżdżali do Warszawy na Jazz Jamboree. A teraz dzieje się tak, że nasza młodzież szkolna, w pantoflach niemalże, może pójść na koncerty Zadymki, a jednocześnie współtworzyć obraz tego festiwalu. To nasi uczniowie, wspomagani przez nas, stawiali pierwsze sceniczne kroki na Festiwalowej Scenie Promocji, tu debiutowała na przykład Marta Wajdzik. Dzisiaj są wielkimi, uznanymi artystami i to my ich prosimy, żeby grali dla nas koncerty – dodała B. Konsek.

Na Festiwalowej Scenie Promocji w Galerii Sfera zaplanowano koncerty: 17 marca Pulse and Motion, 18 marca 808 Project, 19 marca Kuba Derej Trio, 20 marca Dominik Żydzik Quartet i 21 marca Slums 89.

Na wiodącą postać zadymkowego wieczoru kameralnego w szkole muzycznej 17 marca wybrano Bielskoczanina Tymona Kosmę, świetnego wibrafonistę, robiącego karierę na scenach muzycznych, tworzącego formacje Product May Contain i Kosma Ensemble.

W programie Zadymki pod hasłem *Śląsk z góry na dół* festiwal znalazł się 16 marca koncert w Kopalni Guido Zabrze – Maciej Kądziała & Lunamë – Miejsca i Ludzie feat. Paulina Przybysz i Czesław Mozil. 21 marca o godz. 12.00 w Salonie Hi-Fi Studio przy ul. Cieszyńskiej 86 odbędzie się spotkanie autorskie i odsłuch płyty winylowej Maciej Kądziała & Lunamë.

Francesca Tandoi Trio – liderka to włoska pianistka jazzowa i wokalistka, wschodząca gwiazda jazzu i jeden z najbardziej zachwycających młodych talentów międzynarodowej sceny jazzowej – wystąpi w programie koncertu 18 marca w Teatrze Polskim. Tego dnia zapisano w programie B.Z.J. też dwa mocne jazzowe nazwiska: Dave Holland – brytyjski basista jazzowy oraz kompozytor, znaczący przedstawiciel jazzu awangardowego – oraz Lionel Loueke, znakomity gitarzysta i wokalista urodzony w Beninie.

W programie 28.B.Z.J. był również koncert 19 marca w Bielskim Centrum Kultury im. Marii Koterbskiej z udziałem takich artystów, jak Aaron Parks Trio & Kurt Rosenwinkel (amerykański pianista jazzowy ze swoim zespołem oraz amerykańskim gitarzystą jazzowym i kompozytorem) oraz zespół Steve Coleman & Five Elements.

Klubem festiwalowym Zadymki jest w tym roku dawna restauracja Patria – tam zaplanowano jam sessions oraz koncerty – 17 marca grupy 808 Project, 18 marca Dr. Zolo, 19 marca Omasty. 21 marca o godz. 23.00 rozpocznie się wyjątkowy Jazzowy Dancing w Patrii, grać będzie Orkiestra Taneczna Melodia i Rytm pod kierownictwem Jana Emila Młynarskiego, później odbędzie się jam session.

Festiwalowi towarzyszy do 26 marca w Galerii Sfera wystawa fotografii prezentująca współpracę Michała Urbaniaka z Bielską Zadymką Jazzową – *Nasz Michał Anioł*.

21 marca o godz. 16.00 w Willi Sixta zaplanowano odsłuchy nagrań Michała Urbaniaka z archiwum Polskiego Radia.

Więcej na temat Bielskiej Zadymki Jazzowej znajdziecie na stronie: zadymka.pl

Agata Wolna

UCZNIOWIE, NAUCZYCIELE I ABSOLWENT

Na werniszu tego biennale zawsze jest tłoczno. Jego uczestnicy zjeżdżają do Bielska-Białej z całej Polski, ze wszystkich średnich szkół plastycznych w kraju. 6 marca w Galerii Bielskiej BWA otwarto wystawę 17. Ogólnopolskiego Biennale Rysunku i Malarstwa Uczniów Średnich Szkół Plastycznych. Towarzyszą jej *Artefakty 2.*, czyli Ogólnopolska Wystawa Prac Nauczycieli Przedmiotów Artystycznych, oraz wystawa prac malarskich Jakuba Klamy – laureata Grand Prix poprzedniego uczniowskiego biennale.

Kuratorką wszystkich trzech wystaw jest Agata Ruman, artystka i wicedyrektorka Państwowego Liceum Sztuk Plastycznych im. Juliana Fałata w Bielsku-Białej, które tradycyjnie organizuje Biennale Rysunku i Malarstwa Uczniów Średnich Szkół Plastycznych. Ona też wymyśliła wystawę nauczycieli – artystów; pomysł został zrealizowany po raz pierwszy dwa lata temu, przy okazji 16. biennale.

– Dzisiejszy dzień jest wyjątkowy i uroczysty – mówił dyrektor bielskiego PLSP Szymon Kłusek. – Otwieramy trzy wystawy będące efektem prac uczniów i nauczycieli we wszelkich szkołach plastycznych. Mamy możliwość obserwowania bogactwa postaw twórczych – zarówno młodych artystów będących na początku drogi, jak i ich nauczycieli, których najważniejszym zadaniem jest dzielenie się pasją.

Wszystkie trzy otwarcia odbyły się w górnej sali BWA – mieszczącej rysunki i obrazy uczniów wybrane spośród 619 nadesłanych przez szkoły. Wybrała je komisja złożona z wykładowców czterech Akademii Sztuk Pięknych – byli to Grzegorz Hańderek z Katowic, Marta Borgosz z Wrocławia, Janusz Knorowski z Warszawy i Przemysław Łopaciński z Gdańska.

Prócz oficjalnych gości z Polski, w otwarciu uczestniczyło wiele osób związanych z bielskim Plastykiem. Ze spotkania cieszyli się absolwenci szkoły, m.in. prof. Michał Kliś; wieloletni dyrektor Andrzej Rubinkiewicz z uznaniem przypatrywał się efektom pracy swoich następców. Najliczniejszą grupę stanowili oczywiście uczniowie i nauczyciele.

Poziom prezentowanych na wystawie prac młodych, uczących się dopiero osób, docenił profesor Janusz Knorowski. Zwrócił uwagę na spore umiejętności warsztatowe, ale także wyraźną skłonność do indywidualnych poszukiwań. Młodzi dostrzegają to, co dzieje się w świecie i reagują na to w swojej twórczości.

Dyrektor Plastyka Szymon Kłusek sprawnie prze-

prowadził ceremonię wręczenia wyróżnień i nagród, a było ich w tym roku sporo.

Oto lista laureatów:

Grand Prix – Maja Ostrowicka, *Apteka*
Państwowe Liceum Sztuk Plastycznych im. Juliana Fałata w Bielsku-Białej, nauczycielka prowadząca Klaudia Łata

Malarstwo

1. Ewa Bernacka, *Echo*
PLSP im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy, nauczycielka prowadząca Małgorzata Maciejewska;

2. Franciszek Gacek, *Dialog z historią*
PLSP im. Józefa Kluzy w Krakowie, nauczycielka prowadząca Karolina Wilcan;

3. Jagoda Kubiczek, *Pasmanteria*, dyptyk
PLSP im. Juliana Fałata w Bielsku-Białej, nauczycielka prowadząca Iwona Korus;

wyróżnienia: Aleksandra Małysek, Emilia Majerczyk, Oliwia Janczek, Mikołaj Chęć, Zuzanna Ciechomska, Magdalena Jurczak, Anna Smolarek.

Rysunek

1. Zofia Augustyn, *Jak na autoportret*, dyptyk
Zespół Szkół Plastycznych im. Piotra Michałowskiego w Rzeszowie, nauczycielka prowadząca Aneta Martowska-Topór;

2. Jakub Jagieła, *Portrety*, dyptyk;
PLSP im. Juliana Fałata w Bielsku-Białej, nauczyciel prowadzący dr Piotr Kwaśny;

3. Oliwia Zub, *Panoptikum*
PLSP im. Bernarda Morando w Zamościu, nauczycielka prowadząca Natalia Maciocha;

wyróżnienia: Paulina Karpisz, Natalia Słota, Paulina Klimek, Barbara Ogródnik, Aneta Bieniek, Dawid Januszki.

Bardzo odpowiednim przejściem do kolejnych werniszy był krótki koncert młodej harfistki z bielskiej

szkoły muzycznej. Delikatny, choć imponujący instrument, zadziwiająco dobrze komponował się z otaczającymi go scenkami z codzienności na obrazach.

Do oglądania wystaw towarzyszących uczniowskiemu biennale, czyli *Artefaktów 2.* w dolnej sali BWA oraz nowych obrazów Jakuba Klamy w Klubokawiarni Aquarium – zachęcała kuratorka Agata Ruman.

– Myślę, że to zestawienie warte uwagi. Można zauważyć, że nauczyciele to również bardzo często artyści. Myślę, że jest to konfrontacja postaw wobec twórczości na różnych etapach życia, ciekawa zarówno z punktu widzenia uczniów, jak i nauczycieli. Bardzo istotnym elementem jest również wystawa Jakuba Klamy Aquarium, która pokazuje, jak zmienia się postawa twórcza absolwenta liceum plastycznego, w jakim kierunku zaczyna on precyzować swoją sztukę – tłumaczyła.

Jakub Klama otrzymał Grand Prix poprzedniego biennale za ponury industrialny pejzaż pt. *Przedmieścia*. Obecnie Jakub studiuje malarstwo na częstochowskim Uniwersytecie Jana Długosza i maluje zupełnie inaczej.

Zdaniem Agaty Ruman, trwale skojarzenie Ogólnopolskiego Biennale Rysunku i Malarstwa Uczniów Średnich Szkół Plastycznych z Ogólnopolską Wystawą Prac Nauczycieli Przedmiotów Artystycznych oraz wystawą indywidualną zwycięzcy poprzedniego biennale ma sens.

– Te trzy równoległe wystawy są dopiero pełnym obrazem tego, co się dzieje w twórczości związanej ze średnimi szkołami plastycznymi – stwierdziła.

Organizatorzy tegorocznych prezentacji to Państwowe Liceum Sztuk Plastycznych im. Juliana Fałata w Bielsku-Białej oraz współpracujące z nim Galeria Bielska BWA, Urząd Miejski i Muzeum Historyczne. Wystawy, które można oglądać w BWA do 3 kwietnia, są częścią programu Polskiej Stolicy Kultury 2026. mt

MIASTO

PRZETARGI

Prezydent Bielska-Białej ogłasza pierwszy przetarg pisemny nieograniczony na sprzedaż kompleksu nieruchomości zabudowanych, położonych w Bielsku-Białej przy ul. Łukowej 15 oraz ul. Łukowej 17 stanowiących własność gminy Bielsko-Biała

1. ul. Łukowa 15

oznaczenie: dz. 795 o pow. 329 m², obręb Biała Miasto obj. Kw BB1B/00005166/3

cena wywoławcza: 1.628.980,00 zł, w tym budynek: 1.398.680,00 zł, grunt: 230.300,00 zł

2. ul. Łukowa 17

oznaczenie: dz. 906 o pow. 136 m², obręb Biała Miasto obj. Kw BB1B/00005166/3

cena wywoławcza: 835.520,00 zł, w tym budynek: 740.320,00 zł, grunt: 95.200,00 zł

pow. kompleksu nieruchomości (łącznie): 465 m²

cena wyw. kompleksu nieruchomości: 2.464.500,00 zł wadium: 246.000,00 zł

Sprzedaż nieruchomości podlega zwolnieniu z podatku VAT na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 10 ustawy o podatku od towarów i usług.

Nieruchomość położona przy ul. Łukowej 15 usytuowana na dz. 795 zabudowana jest budynkiem dwukondygnacyjnym o powierzchni użytkowej 349,67 m², częściowo podpiwniczonym.

Nieruchomość przy ul. Łukowej 17 usytuowana na dz. 906 zabudowana jest budynkiem z trzema kondygnacjami nadziemnymi o powierzchni użytkowej 185,08 m² oraz dwoma budynkami gospodarczymi. Budynek stanowi pustostan. Nieruchomości przy ul. Łukowej 15 objęta jest umową najmu lokalu użytkowego o pow. użytkowej 20,86 m², usytuowanego na parterze budynku oraz umową dzierżawy części działki 795 o łącznej pow. 3 m², zawartymi na czas nieokreślony. Ww. umowy można rozwiązać za trzymiesięcznym okresem wypowiedzenia, na koniec miesiąca kalendarzowego.

W pozostałej części budynek nr 15 stanowi pustostan. Poza opisaną wyżej umową najmu oraz umową dzierżawy ww. nieruchomości są wolne od innych obciążeń i nie są przedmiotem zobowiązań.

Budynki zostały wzniesione ok. 1840 r. w technologii tradycyjnej (mury grube z cegły, dach o konstrukcji drewnianej). Zgodnie z zapisami kartoteki budynków, nieruchomości zabudowane są budynkami mieszkalnymi oraz dwoma budynkami niemieszkalnymi.

Ze względu na konstrukcyjne i funkcjonalne połączenie budynków (wspólne przyłącze wodociągowe, wejście na poddasze budynku nr 15 prowadzi przez budynek nr 17) – kompleks nieruchomości stanowi jedną całość gospodarczą. Nieruchomości położone przy ul. Łukowej 15 (dz. nr 795) oraz ul. Łukowej 17 (dz. nr 906) posiadają wspólne podwórkę z nieruchomością przy ul. 11 Listopada 21 (dz. nr 942).

Altana śmietnikowa, przeznaczona do wspólnego użytkowania przez wszystkie trzy budynki, zlokalizowana jest na działce nr 795. Ze względu na brak możliwości wykonania nowej altany na działce nr 942, nabywca zobowiązany jest do ustanowienia nieodpłatnej służebności gruntowej na rzecz każdorazowego właściciela działki nr 942, polegającej na prawie korzystania z altany śmietnikowej.

Obszar, na którym usytuowane są ww. nieruchomości

objęty jest miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego z symbolem 125_UMW-04. Budynki posiadają cechy obiektów zabytkowych, dla których ustalono ochronę w ww. planie miejscowym oraz figurują w gminnej ewidencji zabytków. Nieruchomości zlokalizowane są na terenie układu urbanistycznego Biała, który jest wpisany do rejestru zabytków pod poz. A-479/87. podlegają ochronie konserwatorskiej na podstawie przepisów ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Remont należy przeprowadzić w uzgodnieniu z konserwatorem zabytków. Nieruchomość nie jest wpisana indywidualnie do rejestru zabytków.

Nieruchomość można obejrzeć 25 marca w godz. 10.00–10.30 oraz 16 kwietnia w godz. 13.00–13.30.

Osoby zamierzające uczestniczyć w przetargu powinny złożyć do 23 kwietnia 2026 r. (w zamkniętej kopercie) pisemną ofertę. Opis koperty: imię, nazwisko i adres oferenta albo nazwa lub firma oraz siedziba, jeżeli oferentem jest osoba prawna lub inny podmiot; oznaczenie oraz adres nieruchomości; zapis: *Nie otwierać przed dniem 29 kwietnia 2026 r. przed godziną 10.00.*

Pisemna oferta powinna zawierać: imię, nazwisko i adres oferenta albo nazwę lub firmę oraz siedzibę, jeżeli oferentem jest osoba prawna lub inny podmiot, podpis; datę sporządzenia oferty; oświadczenie, że oferent zapoznał się z warunkami przetargu i przyjmuje te warunki bez zastrzeżeń; oferowaną cenę (wyższą od ceny wywoławczej) i sposób jej zapłaty. Do oferty należy dołączyć kopię dowodu wniesienia wadium. Niepodpisane oświadczenie nie stanowi oferty. Oferowaną cenę należy podać w łącznej wysokości za cały kompleks nieruchomości. Ofertę należy złożyć w sekretariacie Wydziału Nieruchomości Urzędu Miejskiego w Bielsku-Białej przy pl. Ratuszowym 5, pok. 202 (II piętro) od poniedziałku do piątku w godzinach pracy Urzędu Miejskiego.

Otwarcie ofert nastąpi przy udziale oferentów 29 kwietnia o godz. 10.00 w sali nr 208 (II piętro) Urzędu Miejskiego w Bielsku-Białej przy pl. Ratuszowym 5. Wadium należy wpłacić do 23 kwietnia 2026 r.

Prezydent Bielska-Białej ogłasza trzeci przetarg pisemny nieograniczony na sprzedaż nieruchomości zabudowanej, położonej w Bielsku-Białej przy ul. Norberta Barlickiego 20, stanowiącej własność gminy

oznaczenie: dz. 38 o pow. 279 m² obręb Dolne Przedmieście 55, obj. Kw BB1B/00168291/8

cena wywoławcza: 1.199.000,00 zł, w tym budynek: 1.081.918,00 zł, grunt: 117.082,00 zł

Sprzedaż ww. nieruchomości podlega zwolnieniu z podatku VAT na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 10 ustawy o podatku od towarów i usług.

Nieruchomość zabudowana jest budynkiem kamienicy o pow. użytkowej 743 m². Budynek wzniesiony w XIX wieku w zwartej zabudowie miejskiej, trzykondygnacyjny z nieużytkowym poddaszem, częściowo podpiwniczony, wymaga prac remontowych (po pożarze). Budynek aktualnie stanowi pustostan, jest w złym stanie technicznym. Zgodnie z zapisami kartoteki budynków nieruchomość zabudowana jest budynkiem mieszkalnym oraz pozostałym budynkiem niemieszkalnym pełniącym funkcje pomocniczą (komórki gospodarcze).

Zespół pomieszczeń gospodarczych zlokalizowanych w podwórzu w niewielkim fragmencie znajduje się na przyległej nieruchomości ozn. jako działka 39 (dz. 39 nie jest przedmiotem sprzedaży).

Nieruchomość posiada Projekt budowlano-wykonawczy dotyczący remontu budynku wraz z przebudową kominów i pomieszczeń higieniczno-sanitarnych oraz demontażem instalacji gazowej przy ul. Norberta Barlickiego 20, dla którego uzyskano pozwolenie na budowę nr 533/2020 z 2.07.2020 r. obejmujące: remont budynku mieszkalnego wielorodzinnego z dwoma lokalami użytkowymi, budowę i przebudowę kominów, pomieszczeń higieniczno-sanitarnych i murku ogniowego, rozbiórkę instalacji gazowej oraz przebudowę instalacji wewnętrznych: sanitarnych, w tym c.o. i c.w.u. oraz instalacji elektrycznej. Zgodnie dziennikiem budowy nr 6740/353/2020 wydanym 3 listopada 2021 r. pozwolenie na budowę jest ważne do sierpnia 2026 r. (ostatni wpis 14.08.2023 r.).

Budynek posiada cechy obiektu zabytkowego, wpisany jest do gminnej ewidencji zabytków, a także położony jest na terenie zabytkowego układu urbanistycznego wpisanego do rejestru zabytków pod pozycją A/1283/23, podlega ochronie konserwatorskiej na podstawie przepisów ustawy z 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Zgodnie z ww. ustawą, wszelkie działania zmierzające do zagospodarowania obiektów i ich adaptacji wymagają każdorazowo uzgodnienia z wojewódzkim konserwatorem zabytków oraz uzyskania pozwolenia konserwatorskiego. Nieruchomość nie jest wpisana indywidualnie do rejestru zabytków.

Nieruchomość położona jest w terenie, na którym nie obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Na ww. terenie przystąpiono do opracowania planu miejscowego nr 134 (uchwała o przystąpieniu nr XLIII/1019/2009 z 2 czerwca 2009 r.). Zgodnie ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Bielska-Białej nieruchomość zlokalizowana jest w obszarze oznaczonym symbolem S. Nieruchomość jest wolna od obciążeń i nie jest przedmiotem zobowiązań.

Nieruchomość można obejrzeć 9 kwietnia 2026 r. w godz. 13.00–13.30. Pierwszy przetarg pisemny nieograniczony przeprowadzono 20 listopada 2025 r. Drugi przetarg pisemny nieograniczony przeprowadzono 6 lutego 2026 r.

Osoby zamierzające uczestniczyć w przetargu powinny złożyć w terminie do 15 kwietnia 2026 r. (w zamkniętej kopercie) pisemną ofertę. Opis koperty: imię, nazwisko i adres oferenta albo nazwa lub firma oraz siedziba, jeżeli oferentem jest osoba prawna lub inny podmiot; oznaczenie oraz adres nieruchomości; zapis: *Nie otwierać przed dniem 21 kwietnia 2026 r. przed godziną 10.00.* Pisemna oferta powinna zawierać: imię, nazwisko i adres oferenta albo nazwę lub firmę oraz siedzibę, jeżeli oferentem jest osoba prawna lub inny podmiot, podpis; datę sporządzenia oferty; oświadczenie, że oferent zapoznał się z warunkami przetargu i przyjmuje te warunki bez zastrzeżeń; oferowaną cenę (wyższą od ceny wywoławczej) i sposób jej zapłaty. Do oferty należy dołączyć kopię dowodu wniesienia wadium. Niepodpisane oświadczenie nie stanowi oferty.

Ofertę należy złożyć w sekretariacie Wydziału Nieru-

MIASTO

chomości Urzędu Miejskiego w Bielsku-Białej przy pl. Ratuszowym 5, pok. 202 (II piętro) od poniedziałku do piątku w godzinach pracy Urzędu Miejskiego. Otwarcie ofert nastąpi przy udziale oferentów 21 kwietnia 2026 r. o godz. 10.00 w sali nr 208 (II piętro) w gmachu Urzędu Miejskiego w Bielsku-Białej przy pl. Ratuszowym 5. Wadium należy wpłacić niż do 15 kwietnia 2026 r.

Wadium do przetargów wpłaca się przelewem na konto: Urząd Miejski w Bielsku-Białej Wydział Finansowo-Księgowy 60 1020 2313 0000 3502 1095 6268 PKO Bank Polski S.A. Potwierdzeniem wpłaty wadium jest wpływ pieniędzy na konto Urzędu w wyżej podanym terminie. Wadium zwraca się w terminie do 3 dni od daty przetargu, a wpłacone przez uczestnika, który przetarg wygrał zalicza się na poczet ceny nabycia nieruchomości. Wadium ulega przepadkowi w razie uchylecia się uczestnika, który przetarg wygrał od zawarcia umowy sprzedaży nieruchomości.

Zaferowaną kwotę za nieruchomość należy uiścić w całości przed zawarciem umowy sprzedaży nieruchomości. Koszty zawarcia umowy notarialnej ponosi nabywca.

Z dodatkowymi warunkami przetargu można zapoznać się w Urzędzie Miejskim w Bielsku-Białej w Biurze Ob-

ługi Interesanta (budynek przy pl. Ratuszowym 6, parter, stanowisko nr 3, tel. 334971806) lub w Wydziale Nieruchomości (budynek przy pl. Ratuszowym 5, II piętro, pok. 213, tel. 334701224) oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Bielsku-Białej. Adres strony internetowej Urzędu: <https://bip.bielsko-biala.pl>. Prezydent miasta może odwołać ogłoszony przetarg z ważnych powodów. Przetarg może zostać zamknięty bez wybrania którejkolwiek z ofert. □

ZAMIANA

Na podstawie art. 35 ust. 1 ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz.U. 2024, poz. 1145 ze zm.), prezydent Bielska-Białej podaje do publicznej wiadomości, że w terminie od 20 marca do 10 kwietnia 2026 r. na elektronicznej tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Bielsku-Białej oraz na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Biuletynie Informacji Publicznej bip.um.bielsko.pl zamieszczony został na okres 21 dni wykaz nieruchomości stanowiącej własność gminy Bielsko-Biała, przeznaczonych do zbycia bezprzetargowego w drodze zamiany w trybie art. 37 ust. 2 pkt 4 ww. ustawy.

• działka 936/36 o pow. 2.146 m² obręb Kamienica, położona w Bielsku-Białej przy ul. Doliny Miętusiej. □

APORT

Na podstawie art. 35 ust. 1 ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz.U. 2024, poz. 1145 ze zm.), prezydent Bielska-Białej podaje do publicznej wiadomości, że w terminie od 20 marca 2026 r. do 10 kwietnia 2026 r. na elektronicznej tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Bielsku-Białej oraz na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Biuletynie Informacji Publicznej bip.um.bielsko.pl zamieszczony został na okres 21 dni wykaz nieruchomości stanowiących własność gminy Bielsko-Biała, przeznaczonych do wniesienia jako wkład niepieniężny (aport) do Spółki w trybie art. 37 ust. 2 pkt 7 ww. ustawy:

• działka 15/78 o pow. 52 m² obręb Wapienica, położona w Bielsku-Białej przy ul. Stanisława Mielnickiego,
• działka 832/17 o pow. 3165 m² obręb Aleksandrowice, położona w Bielsku-Białej przy ul. Babiogórskiej,
• działka 259/240 o pow. 2238 m² obręb Aleksandrowice, położona w Bielsku-Białej przy ul. Czesława Tańskiego. □

Targi EkoTrendy w Bielsku-Białej – promujące zdrowy, zgodny z naturą styl życia – będą się odbywały 21 i 22 marca w Hali pod Dębowcem przy ul. Karbowej 26. Można je odwiedzać od 10.00 do 18.00. Organizatorem targów jest Biuro Promocji i Wystaw Astra. EkoTrendy to największe w południowej Polsce spotkanie ekobranży, na których pojawią się również wystawcy z Litwy, Bułgarii, Węgier, Maroka, Gruzji, Azerbejdżanu i Armenii.

Na stoiskach ponad 250 wystawców prezentowane będą: • zdrowa żywność tradycyjna i regionalna, • dietyka, suplementy, ziołolecznictwo; • produkty *fair trade*, • wyroby rzemieślnicze ludzi z pasją i pomysłami, • ekokosmetyki i środki czystości; • moda ekologiczna – odzież i obuwie z lnu, a także z konopi; • produkty i usługi wspie-

rające zgodny z naturą styl życia; • propozycje spędzania wolnego czasu.

Ponadto:

– Strefa Kulinarna – pokazy gotowania oryginalnych i autorskich potraw kuchni polskiej, słowackiej, węgierskiej i bułgarskiej na żywo w wykonaniu uznanych autoritetów kucharskich;

– prelekcje targowe,

– konferencja *Zdrowie w zasięgu ręki z udziałem uznanych specjalistów*,

– koncerty relaksacyjne,

– Ekoprzedzskole.

Przygotowano również konkursy dla zwiedzających.

Bilet wstępu 12 zł. Dzieci do lat 15 pod opieką rodziców oraz grupy zorganizowane – wstęp bezpłatny. Bezpłatny e-bilet można pobrać ze strony www.targibielskie.pl. Na tej samej stronie więcej informacji o targach. oprac. Jack

ODSZEDŁ PROFESOR MAREK TROMBSKI

Zmarł pierwszy rektor Akademii Techniczno-Humanistycznej w Bielsku-Białej, były wojewoda bielski, wiceprezes Zarządu Głównego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP oraz wiceprzewodniczący sejmiku śląskiego – profesor Marek Trombski. Miał 88 lat.

Marek Trombski urodził się 14 września 1937 r. w Łodzi. Ukończył studia na Politechnice Łódzkiej i rozpoczął pracę jako konstruktor. Na przełomie lat 60. i 70. uzyskał tytuł doktora nauk technicznych, a później doktora habilitowanego. Tytuł profesora nauk technicznych otrzymał w 1989 r. Był współorganizatorem Filii Politechniki Łódzkiej w Bielsku-Białej, potem prorektorem Politechniki Łódzkiej ds. Filii w Bielsku-Białej, a w latach 2001-2008 pierwszym rektorem ATH, w którą przekształciła się Filia PŁ (obecnie to Uniwersytet Bielsko-Bialski).

W pracy naukowej prof. Marek Trombski zajmował się nieliniową dynamiką maszyn. Był autorem lub współautorem ponad 130 prac naukowych, kierował siedmioma projektami badawczymi.

Za swoją działalność otrzymał liczne odznaczenia: Krzyż Komandorski i Oficerski Orderu Odrodzenia Polski, Złoty i Srebrny Krzyż Zasługi. Otrzymał też tytuł doktora honoris causa Politechniki Łódzkiej. □

MIASTO

WAŻNE TELEFONY

Urząd Miejski, pl. Ratuszowy 1, 5 i 6 oraz ul. ks. Stanisława Stojalskiego 32 pracuje od poniedziałku do środy w godz. 7.30–15.30, w czwartki 7.30–18.00, w piątki 7.30–13.00
Centrala: 334971497, faks: 334971786
Informacja: pl. Ratuszowy 6, tel. 334971800

Awaria oświetlenia ulicznego: UM, tel. 334971702

Awaria świateł sygnalizacji drogowej: MZD, tel. 334726010, od 7.30 do 15.30

PreZero Bielsko-Biała S.A. (dawniej SUEZ) w godzinach pracy tel. 459595469, 571232625
e-mail: bok.bielskobiala@prezerobb.pl

Wydział Gospodarki Miejskiej UM tel. 334971703, 334971508
naczelnik WGM tel. 334971507, 600004236
e-mail: gosp.miejska@um.bielsko-biala.pl

Miejski Zarząd Dróg, tel. 334726010 od 7.30 do 15.30
e-mail: sekretariat@mzd.bielsko.pl
Dział Parkingów i Strefa Płatnego Parkowania: 334726000

Pogotowie weterynaryjno-sanitarne oraz Schronisko dla zwierząt: 338141818
w UM tel. 334971508 od 7.30 do 15.30

Podbeskidzki Ośrodek Interwencji Kryzysowej: tel. 338146221 lub 19288
Niebieska Linia 338119900
telefon dla niesłyszących i niedosłyszących (kontakt w formie sms) 530560611
e-mail: poikbielsko@interia.pl

Ośrodek Adopcyjno-Opiekuńczy 338150984

Straż Miejska tel. 112, 338228114, 338228115
e-mail: sm@strazmiejska.bielsko.pl
Miejska Komenda Policji tel. 986, 33478571255
Państwowa Straż Pożarna tel. 112

POGOTOWIA

Pogotowie ratunkowe tel. 112, 999
Pogotowie energetyczne tel. 991
Pogotowie gazowe tel. 992
Pogotowie ciepłownicze tel. 993
Pogotowie wodociągowe tel. 994

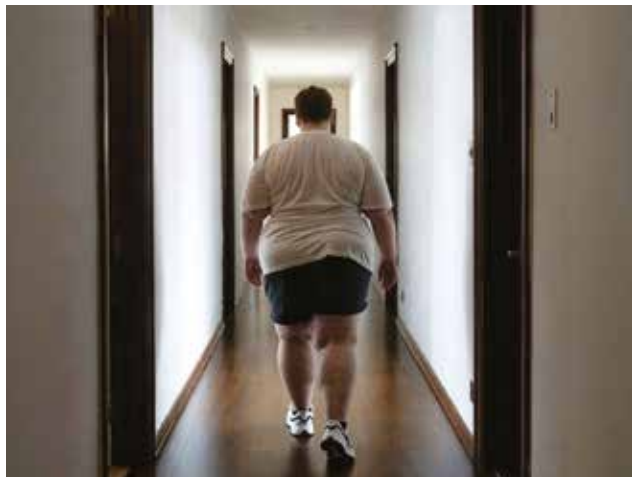
e-mail: aqua@aquacom.pl

GOPR tel. 985, 338296900

Rada Seniorów Miasta Bielska-Białej tel. 518676301
dyżury w czwartki w godz. 11.00-13.00
w Centrum Seniora przy ul. Romana Dmowskiego 6
Centrum Seniora tel. 334971753, 334971754

OTYŁOŚĆ. TO NIE TWOJA WINA

Wbrew powielanym w opinii publicznej stereotypom, otyłość nie jest brakiem silnej woli czy lenistwem, ale złożoną chorobą o charakterze postępującym oraz z tendencją do nawrotów. 4 marca obchodzony jest Światowy Dzień Otyłości.

Otyłość została wpisana na listę Międzynarodowej Klasyfikacji Chorób (kod E66 w klasyfikacji ICD-10) więc, podobnie jak w przypadku innych chorób, powinno się ją diagnozować oraz leczyć poprzez objęcie pacjenta fachowym wsparciem terapeutycznym.

Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) definiuje otyłość jako nieprawidłowe, nadmierne i szkodliwe dla zdrowia nagromadzenie tkanki tłuszczowej w organizmie człowieka, które prowadzi do szeregu chorób przewlekłych. Jest również efektem utrzymującego się przez dłuższy czas dodatniego bilansu energetycznego, tzn. stanu, w którym podaż energii z pokarmu przewyższa wydatek energetyczny organizmu.

Otyłość sama w sobie jest poważną chorobą, ale może również sprzyjać wystąpieniu ponad 200 powikłań. Do najczęstszych z nich zalicza się: stan przedcukrzycowy i cukrzyca typu 2, nadciśnienie tętnicze, zaburzenia lipidowe, choroby sercowo-naczyniowe, powikłania ze strony układu oddechowego (astma oskrzelowa, przewlekła obturacyjna choroba płuc), stłuszczeniowa choroba wątroby z zaburzeniami metabolicznymi, zaburzenia hormonalne, zaburzenia płodności, choroba zwyrodnieniowa stawów, niektóre nowotwory.

Otyli pacjenci nie zmagają się wyłącznie z problemami natury fizycznej. Często mierzą się z niskim poczuciem własnej wartości, poczuciem braku kontroli nad swoim życiem, stanami depresyjnymi oraz wzmożonym lękiem. Mimo wzrostu świadomości na temat tej choroby, wciąż spotykają się z negatywnymi komentarzami i ocenianiem przez pryzmat wyglądu. Nierzadko w obawie o etykietowanie, chorzy wycofują się z życia społecznego. Niezwykle krzywdzące bywa również postępowanie osoby otyłej w miejscu pracy. Choć to szokujące, chorzy przyznają, że są uważani za mniej kompetentnych oraz sumiennych niż ich współpracownicy o prawidłowej masie ciała. Otyłość ma również duży wpływ na zachowania seksualne, szczególnie wśród kobiet. Przekonanie o własnej nieatrakcyjności i niechęć do własnego ciała mogą wpływać na unikanie zbliżeń, obniżenie libido i wycofanie się z tej sfery życia.

W celu rozpoznania otyłości najczęściej stosuje się wskaźnik masy ciała (BMI) obliczany z pomiaru masy ciała oraz wzrostu. Otyłość u osób dorosłych rozpoznaje się, jeżeli BMI wynosi $\geq 30 \text{ kg/m}^2$

Otyłość jest złożonym schorzeniem metabolicznym, jej przyczyny nie są oczywiste i u każdego pacjenta choroba może rozwijać się w inny sposób. W przebiegu tej choroby dochodzi do zaburzenia regulacji spożycia pokarmów, a co za tym idzie – trudności w odczuciu sytości.

Zdecydowanie wpływ na rozwój otyłości mają uwarunkowania genetyczne. Otyłość występująca u jednego rodzica zwiększa ryzyko otyłości u dorosłego dziecka około 5-krotnie. Gdy występuje ona u obojga rodziców – aż 13-krotnie. Wyższe ryzyko zachorowalności występuje również u pacjentów z problemami endokryologicznymi, np. w niedoczynności tarczycy zapotrzebowanie kaloryczne może spadać nawet o 30 proc., co sprzyja nadwyżce kalorycznej i – w efekcie – gromadzeniu się tkanki tłuszczowej. Na otyłość wpływać mogą też leki: glikokortykosteroidy, leki przeciwpadaczkowe czy niektóre leki przeciwdepresyjne.

Obserwuje się również rozwój otyłości u pacjentów z zaburzeniami psychicznymi. Jednym z objawów depresji są zaburzenia apetytu, co może skutkować pomijaniem posiłków, jak i przejadaniem się. Do otyłości mogą również prowadzić zaburzenia odżywiania: kompulsywne objadanie się czy zespół nocnego jedzenia.

Coraz częściej obserwuje się również sięganie po jedzenie z przyczyn innych niż głód. Wielokrotnie spożywanie określonych produktów jest odpowiedzią na trudne sytuacje, takie jak stres, silne napięcie, zmęczenie, trudności w życiu zawodowym czy prywatnym, czy zerwanie z nałogiem. W powyższych sytuacjach jedzenie nierzadko staje się tarczą, która chroni oraz przynosi ulgę. Niestety, rezultaty takich zachowań przynoszą na dłuższą metę wstyd i poczucie winy, a efekt terapeutyczny pozostaje wyłącznie iluzją.

Wśród przyczyn wystąpienia otyłości są również czynniki środowiskowe: nieprawidłowe nawyki żywieniowe, niska aktywność fizyczna czy obesogenny tryb życia (ang. obese – otyłość). Siedząca praca, dojazdy samochodem czy brak czasu na regularne ćwiczenia to niewątpliwie ważne czynniki ryzyka wystąpienia otyłości. Dodatkowo szeroki dostęp do wygodnej przetworzonej żywności, która jest wręcz zaprojektowana w sposób, który ma nas zachęcać do jedzenia więcej i więcej.

ciąg dalszy na str. 15

MIASTO

Wskazówki od psychodietetyka

1. Przede wszystkim zaakceptuj fakt, że to nie twoja wina. Jesteś chory i nie potrzebujesz ze sobą walczyć, tylko się sobą zaopiekować.

2. Jeżeli do tej pory próbowałeś różnych diet, które nie działały – nie traktuj tych prób jako porażkę, lecz cenne doświadczenie, które pozwoli ci lepiej poznać, czego potrzebuje twój organizm.

3. To, że pewna dieta pomogła twojej znajomej czy krewnej nie oznacza, że również dla ciebie będzie odpowiednia. Być może będzie dla ciebie fatalnym rozwiązaniem, a jej niepowodzenie nasili twoją frustrację. To nie ty masz się dopasować do diety, ale żywienie ma być skrojone pod twoje potrzeby.

4. Nie skacz na głęboką wodę. Usiądź spokojnie i zastanów się, co przy obecnym stylu życia, pracy, rodzinie, statusie ekonomicznym jesteś w stanie zrobić, żeby poprawić swoje zdrowie. Czasem nie możemy dać z siebie 90-100 proc., ale możemy dać 40-50 proc, i to wcale nie znaczy, że nie warto spróbować zadbać o swoje zdrowie. Zresztą, metoda małych kroczków jest dużo skuteczniejsza niż rewolucja.

5. Obserwuj się. Zobacz, które produkty spożywcze faktycznie ci służą i odżywiają, a po których od razu jesteś głodny, zmęczony lub masz duży apetyt na słodkości.

6. Spróbuj zaplanować swoje posiłki. Zaczni od jedzenia 4-5 posiłków co około 4 godziny. Możesz nawet ustalić przykładowe godziny posiłków. Zadbaj, by były bogate w białko (mięso, ryby, jaja, nabiał, strączki) oraz błonnik (warzywa, owoce, pełnoziarniste pieczywo, kasze, ryż, makarony). Nie obawiaj się tłuszczu, gdyż wpłynie on pozytywnie na twoją sytość. Wybierz natomiast zdrowe tłuszcze, takie jak: oliwa, oleje roślinne, tłuste ryby morskie, orzechy, nasiona, czy awokado, które dodatkowo zadbają o twoje serce i obniżą stan zapalny w organizmie. Posiłki wzbogać również świeżymi warzywami, które są niskokaloryczne oraz bogate w składniki odżywcze. Dodają również objętości

na talerzu, co jest bardzo ważne podczas odchudzania.

7. Możesz pójść również o krok dalej i spróbować policzyć swoje zapotrzebowanie energetyczne (darmowe kalkulatory znajdziesz w internecie). Od otrzymanego wyniku zwykle odejmuje się około 500-600 kcal, żeby wprowadzić organizm w stan deficytu kalorycznego (nie więcej!). Jeżeli do tej pory cały czas sukcesywnie przybierałeś/łaś na wadze, nie zaczynaj od deficytu, ale jedz tyle, ile wynosi twoje zapotrzebowanie kaloryczne. Wówczas pierwszym sukcesem nie będzie utrata kilogramów, ale zatrzymanie przyrostu masy ciała i wystabilizowanie wagi.

8. Nie szukaj modnych rozwiązań ani popularnych diet cud – stracisz tylko czas. Najlepsza dieta to taka, która będzie jak najbardziej zbliżona do twojego dotychczasowego żywienia. Zdrowe odżywianie to sztuka kompromisów. Wcale nie musisz więc rezygnować z dań, które lubisz. Zamiast burgera na mieście, możesz przygotować go w domu z mniejszą ilością sosów, warzywami czy pełnoziarnistą bułką. Czekoladowego batonika możesz zamienić na ten z lepszym składem. Lubisz wypijać napoje typu cola? Zamień je na wariant bez cukru. Im twoja dieta będzie bliższa starym przyzwyczajeniom, tym większa szansa, że zostanie z tobą na lata. Żadnych wyrzeczeń, restrykcji czy zaciskania zębów.

9. Jedzenie nie jest twoim wrogiem, lecz sprzymierzeńcem. Zasługujesz na to, żeby być pojezonym i odżywionym, niezależnie od tego, co pokazuje twoja waga. Musisz wiedzieć, że również osoby z otyłością mogą być niedożywione oraz mieć niedobory pokarmowe. Głód nigdy nie jest oznaką siły i nie pomoże ci schudnąć.

10. Pomyśl o aktywności fizycznej. To nie musi być nic nadzwyczajnego – spacer w zupełności wystarczy. Już 20 minut marszu dziennie wpłynie korzystnie na twoje zdrowie.

11. Nie czekaj na efekt, połub proces. W odchudzaniu zwykle skupiamy się na efekcie końcowym,

a sam proces też może być czymś miłym i pozytywnie nas zaskoczyć. Zwróć uwagę, jak regularne i odżywcze posiłki poprawiają twoją energię w ciągu dnia, regulują pracę jelit, poprawiają koncentrację w pracy, wpływają na dobry nastrój, lepszy sen. Obserwuj to, ciesz się tym i właśnie na tych filarach buduj swoją motywację – a efekty sylwetkowe i tak przyjdą. Nie ograniczaj swojego życia do jedzenia i kalorii. Nie rezygnuj ze spotkań towarzyskich, nie spędzaj każdej wolnej chwili w kuchni. Poza odchudzaniem masz życie, które jest ważne i nie rezygnuj z niego. Możesz korzystać z życia i jednocześnie wracać do zdrowia.

12. Nie zamykaj się na farmakologię, skonsultuj ten temat z lekarzem (np. obesitologiem). Terapia analogami GLP-1 to jedna z najskuteczniejszych metod leczenia otyłości. Leki działają głównie poprzez zmniejszenie apetytu, poprawę sytości oraz regulację poziomu glukozy we krwi. Nie są półśrodkiem na skróty ani powodem do wstydu. Tak jak osoba chora na cukrzycę nie wstydzi się przyjmowania insuliny, tak i ty również nie powinieneś się wstydzić, że sięgasz po fachową pomoc. W przypadku leków należy jednak zwrócić uwagę na ważną kwestię – niestety, nie zadziałają, jak należy, jeżeli w twoim żywieniu nic się nie zmienia. Warto wykorzystać czas farmakoterapii na budowanie zdrowych nawyków żywieniowych, które zostaną z tobą na lata, mimo zakończenia przyjmowania leku.

Dośkonale rozumiem, co czujesz i wiem, jak jest ci ciężko. Być może masz ochotę się poddać, czujesz, że twoje ciało zupełnie z tobą nie współpracuje. Chęć ci natomiast powiedzieć, że nie musisz się obwiniać i karać, żeby schudnąć. Samokrytyka i znieważanie nie inspirują nas, lecz ciągną w dół. Odchudzanie ma sens tylko wtedy, gdy robimy to z życzliwością i miłością do samego siebie. Nawet jeśli teraz sceptycznie podchodzisz do moich słów – co szkodzi ci spróbować? Trzymam za ciebie mocno kciuki.

Anna Bakalarska
dietetyk kliniczny, psychodietetyk

Trzy indywidualne medale na Mistrzostwach Polski Juniorek i Juniorów w judo w Poznaniu oraz 3. miejsce dla Śląska drużynowo wywalczyli zawodnicy PTS Janosik Bielsko-Biala.

Wydarzenie zgromadziło czołowych zawodników z całego kraju. Wystartowało 299 zawodników z 98 klubów a rywalizacja stała na bardzo wysokim poziomie sportowym.

Reprezentanci PTS Janosik Bielsko-Biala zaprezentowali się znakomicie, potwierdzając swoją przynależność do krajowej czołówki w kategoriach juniorskich.

Wyniki indywidualne: Jakub Kurowski – 1. miejsce (kat. – 66 kg), Mariaka Moś – 3. miejsce (kat. – 57 kg), Marysia Bukowska – 3. miejsce (kat. +78 kg), Aleksander Zbytniewski 7. miejsce (kat. – 81 kg)

1 marca rozegrano również Drużynowe Mistrzostwa Polski Juniorek i Juniorów. Trenerem reprezentacji Śląska był Marek Wróbel. W skład Silesia Team weszli zawodnicy PTS Janosik Jakub Kurowski, Aleksander Zbytniewski, Mariaka Moś oraz Marysia Bukowska i wywalczyli 3. miejsce w klasyfikacji drużynowej.
oprac. Jack

MIASTO

ZAGUBIONY CHŁOPIEC

Gra jest metaforą radzenia sobie z trudnymi sytuacjami i poszukiwania wspólnoty; jednocześnie dostajemy pretekst do zastanowienia się nad przyczynami i skutkami uciekania w wirtualny świat.

15 marca Teatr Lalek Białaluki im. Jerzego Zitzmana w Bielsku-Białej po raz pierwszy pokazał *Zagubionego chłopca* w reżyserii Konrada Dworakowskiego na podstawie tekstu bielskiego dramaturga Artura Pałygi.

To już trzeci tekst Pałygi – po *Sajlen Dysko* i *Zakazanych dzieciach – opowieści Korczakowskiej* – w ostatnim czasie realizowany na deskach Białaluki. I kolejny poruszający temat zagrożeń, na jakie trafia współczesna młodzież, trudności w budowaniu i utrzymywaniu relacji, osamotnienia.

– Temat spektaklu jest ważny i mamy ważny moment, aby go pokazać. Zapraszamy młodzież od dziesiątego roku życia. To przedstawienie bardzo dotyczy ich sytuacji, emocji, potrzeb, lęków czy niepewności – zdradza dyrektor Białaluki Jacek Popławski.

O szczegółach przedstawienia można przeczytać na stronie internetowej bielskiego teatru lalek: *Tytułowy Chłopiec gubi się w grze komputerowej. Jego młodszy brat wyrusza, aby go odnaleźć. Wejście żywego człowieka do gry już na zawsze odmienia rządzące nią mechanizmy.*

Jak wygląda świat po drugiej stronie? Na ile wirtualna rzeczywistość jest bliska tej realnej? Kto jest sprzymierzeńcem? Co prawdą, a co fikcją? Zapraszamy do przyjrzenia się światu, w którym gra staje się metaforą radzenia sobie z trudnymi sytuacjami i poszukiwania wspólnoty. Twórcy przedstawienia tworzą świat

bardzo bliski dzisiejszej rzeczywistości, co podkreśla współczesny wydźwięk całej historii.

Spektakl wskazuje na wartość prawdziwych relacji. Daje pretekst do zastanowienia się nad skutkami i przyczynami uciekania w świat gier.

Reżyser Konrad Dworakowski zaznacza, że nie zamierza ostrzegać przed tym światem, bo sam do końca go nie rozumie, a nawet się boi.

– To przedstawienie jest bardziej dzieleniem się lekiem niż mówieniem, że coś jest złe. Bo trudno ostrzegać przed tym, co ma na pewno również swoje walory nie tylko rozrywkowe, ale też np. naukowe. Natomiast, na pewno stanowi zagrożenie dla naszej wyobraźni, jeśli nie jesteśmy przygotowani na to, żeby świat wirtualny ze zrozumieniem odbierać. To jest moja próba zrozumienia owego świata, wspólnie z widzami – mówił reżyser.

Jego zdaniem, do tego właśnie służy teatr.

– Nie wiem, czy mogę sobie pozwolić na odwagę mówienia tutaj wprost, ale jeżeli nie chcecie tego przeżyć w życiu, przyjdźcie do teatru i zobaczcie, czym może być świat gry i rzeczywistość, która nie jest rzeczywistością organiczną, ale wytworzoną, w której możemy się czasem znaleźć z naszymi emocjami i nieprzygotowanym umysłem. Do tego niech służy teatr, nie życie – zachęca K. Dworakowski.

Scenograficzną osia przedstawienia jest wymyślony przez Marię Wojciechowską ogromny piksel

z portalem – przejściem z planszy do planszy czy innej, nieznannej, wirtualnej rzeczywistości. Wokół niego nasz Chłopiec spotyka różne postaci marzące o tym, żeby mieć sny – Nindza, Pajęczycę, całkowicie pochłoniętego grą Bezcielesnego Człowieka, funkcjonujące dzięki ludzkim pragnieniom Ryby czy ucieleśnienie samotności – Króla Czaszek.

W zrozumieniu spektaklu młodym widzom na pewno pomogą materiały edukacyjne autorstwa specjalistki ds. edukacji teatralnej Moniki Jabłonowskiej, które znajdują w Białalu. Na ulotkach jest też kod QR do materiałów dla rodziców i nauczycieli.

Emilia Klejmont

twórcy spektaklu:

autor tekstu – Artur Pałyga
reżyseria – Konrad Dworakowski
scenografia – Marika Wojciechowska
muzyka – Piotr Klimek
konsultacja choreograficzna – Ulyana Zaruba
projekcje – Rami Shaya
przygotowanie wokalne – Justyna Masny

obsada:

Martyna Gajak-Grzeszczyk, Konrad Ignatowski, Maciej Jabłonowski, Włodzimierz Pohl, Marta Popławska, Ziemowit Ptaszkowski, Łucja Helena Mucha, Radosław Sadowski, Lucyna Sypniewska, Dagmara Włoszek-Rabska.

SACRUM IN MUSICA

14-18 kwietnia

The Armed Man. A Mass for Peace

14 kwietnia o godz. 18.00 w Kościele Jezusa Chrystusa Odkupiciela Człowieka na os. Karpackim wystąpią Bielska Orkiestra Kameralna, Zespół Śpiewaków Miasta Katowice Camerata Silesia pod dyrekcją Agnieszki Franków-Żelazny z gościnnym udziałem Ghostmana.

John Tillery & Living Sacrifice & Holy Noiz – koncert gospel zaplanowano 15 kwietnia o godz. 18.00 w Ko-

ściele Najświętszego Serca Pana Jezusa przy ul. Romualda Traugutta 13.

Bielski Chór Kameralny: RE#NEW#SSANCE

16 kwietnia o godz. 17.00 i 19.30 w Sali Ceremonii cmentarza żydowskiego przy ul. Cieszyńskiej 92 usłyszymy premierowy projekt BChK – spotkanie dwóch światów: muzyki z odległego XVI wieku oraz kompozycji naszych czasów. Punktem wyjścia nakreślonym przez Tomasza Lorka są piękne psalmy biblijne w tłumaczeniu Jana Kochanowskiego, do których muzykę napisał Mikołaj Gomółka. Wyboru 15 utworów dokonała dyrygentka chó-

ru Beata Borowska, stały się one dla kompozytora Krzysztofa Maciejowskiego inspiracją do odczytania na nowo tego niezwykłego dzieła. Z chórem wystąpią Katarzyna Gacek, Marcin Żupański, Sławomir Berny, Krystian Gajda i Krzysztof Maciejowski.

Maria Pomianowska i goście: Muzyczne świątynie świata

17 kwietnia o godz. 18.00 w Kościele ewangelickim Zbawiciela na Placu Marcina Lutra 12 wystąpią Maria Pomianowska, Bart Pałyga, Shaheen Parvez (Indie), Wojciech Lubertowicz, Noumassan Dembelé (Burkina Faso), Gwidon Cybulski i Piotr Kopietz.

Koncert organowy – 18 kwietnia o godz. 18.00 w BCK Bielska Orkiestra Kameralna pod dyr. Kingi Głowackiej, organista Wacław Golonka, sopranistka Ingrida Gápová i mezzosopranistka Anna Moriová wykonają *Stabat Mater* Giovanniego Battisty Pergolesiego oraz *Koncert organowy F-dur* Georga Friedricha Händla.

